

تاریخ

۱ عمر استبداد صغیر در چه تاریخی و مصادف با کدام رویداد تاریخی به سر آمد؟

- ۱) مرداد ۱۲۸۸ - فتح تهران توسط مشروطه خواهان
- ۲) تیر ۱۲۸۸ - پناهندگی محمدعلی شاه به سفارت روسیه
- ۳) مرداد ۱۲۸۸ - پیروزی ستارخان و باقرخان در جنبش آذربایجان
- ۴) تیر ۱۲۸۸ - تبعید محمدعلی شاه به روسیه

۲ لقب "وکیل الرعایا" به چه کسی تعلق داشت؟

- ۱) آقا محمدخان قاجار
- ۲) کریمخان زند
- ۳) سلطان حسین صفوی
- ۴) نادر افشار

۳ کدام کشور در مقابل نادر افشار، بدون برخورد نظامی در ایران بیرون رفت؟

- ۱) روسها
- ۲) ازبکان
- ۳) عثمانها
- ۴) هندوها

۴ گزاره‌های "بازسازی شهر اصفهان - بازسازی باغ دلگشا - تلفیق هنر ایرانی و هندی" به ترتیب توسط کدام پادشاهان صورت گرفت؟

- ۱) نادرشاه - نادرشاه - کریمخان
- ۲) کریمخان - نادرشاه - کریمخان
- ۳) نادرشاه - کریمخان - نادرشاه
- ۴) کریمخان - کریمخان - نادرشاه

۵ دولت قاجار برای تأمین هزینه‌های خود و هزینه سفر شاه به اروپا دست به چه اقداماتی می‌زد؟

- ۱) واگذاری امتیازهای تجاری - جدا کردن بخشی از سرزمین ایران - اعطای حقوق تجاری به بیگانگان
- ۲) فروش مناصب حکومتی - بالا بردن مالیاتها - استقراض از روسیه و انگلستان
- ۳) فروش مناطق حاصلخیز - فروش محصولات کشاورزی به روسیه - جدا کردن بخش‌هایی از سرزمین ایران
- ۴) افزایش مالیاتها - وابستگی روزافزون به دولت‌های غربی - اخذ وام از روسیه و انگلیس

اختلافات کشورهای اروپایی بر سر منافع استعماری چه زمانی به اوج خود رسید و زمینه را برای چنددستگی و صف‌آرایی آن‌ها در مقابل یکدیگر فراهم کرد؟

- (۱) اواسط قرن هجدهم
- (۲) اواخر قرن نوزدهم
- (۳) اواخر قرن هفدهم
- (۴) اوایل قرن نوزدهم

کدام گزینه از زمینه‌های نهضت مشروطه نمی‌باشد؟

- (۱) مخالفت مردم با روحانیون
- (۲) از دست رفتن بخش‌هایی از ایران
- (۳) استبداد دستگاه حاکم
- (۴) ورود اندیشه‌های جدید

انقلاب صنعتی چگونه موجب تغییر مناسبات اجتماعی و اقتصادی گردید؟

- (۱) به واسطه گسترش استعمار و دامن زدن به نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی
- (۲) نیاز به فضای حیاتی و سرمایه مادی فراوان برای رشد و پیشرفت کارخانه‌ها
- (۳) افزایش استثمار و بهره‌کشی از کارگران اروپایی
- (۴) نیاز به مواد اولیه، نیروی کار ارزان، بازار فروش محصولات، سرمایه مادی فراوان و حمایت دولت‌ها

چرا دوره افشاریه و زندیه، اعتبار و قوت سازمان اداری سابق را نداشت؟

- (۱) بی‌ثباتی فرهنگی
- (۲) حاکمیت مرکزی
- (۳) طولانی بودن استقرار حکومت‌ها
- (۴) غلبه تفکر نظامی‌گر

پرسابقه‌ترین و گسترده‌ترین وزارت‌خانه در زمان قاجار کدام اداره بود؟

- (۱) عدلیه
- (۲) جنگ
- (۳) مالیه
- (۴) داخله

در دوره قاجار در کدام شیوه نظام تولید، کشاورزان سهم معینی را دریافت می‌کردند؟

- (۱) سهم برای دهقانی
- (۲) شبانکارگی
- (۳) سهم بری دهقانی و خرده کالایی
- (۴) خرده کالایی دولتی

کدام عبارت درباره زندگی گروه‌های اجتماعی در عصر قاجار صحیح نیست؟

- (۱) جمعیت روستایی اغلب افرادی بودند که از خود زمین نداشتند.
- (۲) تمام مناسبات و روابط حکومت و ایل زیر نظر سران ایل انجام می‌گرفت.
- (۳) روحانیون به سبب نفوذ اجتماعی بالا از نظر اقتصادی مستقل بودند.
- (۴) ایلات به‌عنوان نیروی مسلح یکی از منابع تأمین نیروی نظامی قاجار بودند.

بهبان اصلی لشکرکشی روسیه و انگلیس به ایران پس از شروع جنگ جهانی اول چه بود؟

۱۳

۱) اقدامات ضد متفقین جاسوسان آلمانی نظیر واسموس و نیدر مایر

۲) موقعیت برتری ارتباطی ایران برای تقویت جبهه مبارزه در شرق اروپا

۳) اعلام بی‌طرفی ایران در زمان جنگ و گرایش حکومت به آلمان

۴) بی‌ثباتی سیاسی در داخل کشور زمینه را برای حمله نظامی این کشورها فراهم کرد.

تفکر ملی‌گرایی چگونه منجر به وحدتی نو در اروپا گردید؟

۱۴

۱) اتحاد دولت‌های کوچک و تأسیس مرزهای سیاسی مستقل و دوری از تنش‌های قومی و ملی

۲) تقویت هویت ملی و جبران عقب‌ماندگی کشورهای تازه در برابر دولت‌های قدیم با پرچم و سرزمینی مستقل

۳) وحدت اقوام پراکنده اروپایی و تشکیل دولت‌هایی با هدف مشترک در سرزمینی واحد

۴) برانگیختن مردمان و گروه‌های قومی که تاریخ و فرهنگ و زبان مشترکی داشتند برای قرار گرفتن زیر پرچم حکومتی یکپارچه

و مستقل

ایران در جنگ جهانی اول در کدام جبهه بود؟

۱۵

۱) متفقین

۲) بی‌طرف

۳) متحدین

۴) ابتدا متفقین و سپس متحدین

کدام گزینه نادرست است؟

۱۶

۱) در عصر قاجار، تاریخ‌نگاران سنتی به‌طور کامل ساختار تاریخ‌نویسی سنتی را تغییر دادند.

۲) میرزا محمدجعفر خورموجی اولین کسی بود که از قتل امیرکبیر سخن گفت.

۳) حکمت تاریخ اروپایی توسط میرزا آقاخان کرمانی بیان شد.

۴) میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده از مورخان دوره قاجار محسوب نمی‌شود.

اهمیت کتاب تاریخ بیداری ایرانیان به‌وسیله ناظم الاسلام کرمانی در تاریخ‌نویسی کدام است؟

۱۷

۱) بینش مورخان ایرانی را دگرگون ساخت.

۲) از روش‌های نو تاریخ‌نگاری استفاده کرده است.

۳) وقایع را به ترتیب وقوع آن‌ها به تحریر درآورد.

۴) به‌طور گسترده به زندگی مردم و تکاپوی آنان توجه کرده است.

درخشش معماری اسلامی باتوجه به چه مواردی در عصر قاجار تداوم یافت؟

۱) شرایط اقلیمی و آب‌وهوایی - نوع مصالح ساختمانی

۲) تقلید از سبک صفوی - توجه به بناهای اروپایی

۳) عکاسی از معماری فرنگی - شرایط اقلیمی متناسب تهران

۴) گسترش آموزش معماری - تقلید از سبک معماری اروپایی

کدام گزینه به صورت صحیح بیان نشده است؟

۱) قانون اساسی مشروطه بیشتر به کار مجلس شورای ملی مربوط می‌شد.

۲) متمم قانون اساسی بر اصول اساسی درباره حقوق و تکالیف متقابل دولت و ملت بود.

۳) بخش عمده‌ای از قانون اساسی از کشورهای بلژیک و فرانسه اقتباس شده بود.

۴) قانون اساسی مشروطه با اصلاحیه‌های جزئی که در دوران قاجار در آن صورت گرفت تا پیروزی انقلاب اسلامی رسمیت داشت.

در اتفاق سه‌گانه (مثلث) کدام کشور پیمان نبسته بود؟

۱) انگلستان

۲) روسیه

۳) ایتالیا

۴) فرانسه

قانون اساسی امضاشده توسط مظفرالدین شاه در چند اصل نوشته شده بود؟

۱) ۵۱ اصل

۲) ۱۵ اصل

۳) ۴۱ اصل

۴) ۱۴ اصل

توضیح زیر، مربوط به کدامیک از گونه‌های منابع تاریخ معاصر است؟

"شامل کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان‌ها، معاهدات سیاسی، نامه‌های شخصی و اداری، گزارش‌های اقتصادی، فرهنگی و... می‌شود."

۱) اسناد

۲) سفرنامه‌ها

۳) خاطرات

۴) نشریات

کدام مورد از موارد زیر را نمی‌توان درباره انقلاب مشروطه صحیح به شمار آورد؟

۱) این انقلاب جنبش سیاسی و اجتماعی گسترده‌ای بود که در زمان مظفرالدین شاه به وقوع پیوست.

۲) آرمان و هدف انقلاب مشروطه برقراری آزادی و برابری در کشور بود.

۳) ایرانیان با این انقلاب برای نخستین بار خواهان تغییر حکومت شدند.

۴) تبدیل حکومت مستبد، ناکارآمد و ناسالم قاجار به حکومتی قانونمند و کارآمد.

اولین اقدام آقا محمدخان پس از تاج‌گذاری چه بود؟

۲۴

- (۱) لشکرکشی به قفقاز
(۲) برچیدن بساط حکومت جانشینان نادر
(۳) غلبه بر لطفعلی‌خان
(۴) سرکوب طغیان حاکم گرجستان

تاریخ‌نگاری برجسته به شیوه جدید (گیبون)، درباره انحطاط و سقوط کدام امپراطور جهان، به رشته تحریر درآمده است؟

۲۵

- (۱) روم
(۲) اتریش
(۳) عثمانی
(۴) رایش آلمان
در بین کدام سده‌های میلادی، جانب شرق جهان ضعیف و جانب غرب، قدرت گرفت؟

۲۶

- (۱) مدت ۱۶ تا ۱۸
(۲) سده ۱۸ تا ۱۹
(۳) سده ۱۷ تا ۱۹
(۴) سده ۱۷ تا ۱۸

کدام عامل در گسترش استعمار در جهان مؤثر بود؟

۲۷

- (۱) انقلاب کبیر فرانسه
(۲) انقلاب صنعتی و تولید سلاح پیشرفته
(۳) اتمام جنگ جهانی اول
(۴) تولید تفنگ‌های تپانچه‌ای

"خدای‌نامه" که نمونه‌ای از دلبستگی ایرانیان به نگارش وقایع بود، در زمان کدام‌یک از سلسله‌های ایران باستان رواج داشت؟

۲۸

- (۱) هخامنشیان
(۲) ساسانیان
(۳) اشکانیان
(۴) سلوکیان

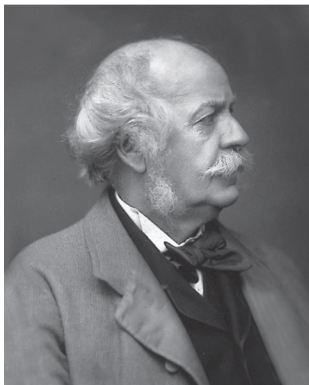
کدام اقدام سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه به حساب می‌آید؟

۲۹

- (۱) لشکرکشی روس‌ها به قفقاز و تصرف گرجستان به بهانه حمایت از حاکم گرجستان
(۲) اهداف توسعه‌طلبانه روسیه برای رسیدن به آب‌های آزاد
(۳) اقتدار نظامی نادر و آقا محمدخان و عقب‌نشینی کوتاه‌مدت روس‌ها
(۴) بی‌کفایتی فتحعلی شاه در نظارت بر مرزهای شمالی ایران

در مورد تصویری که در زیر می‌بینید کدام گزینه نادرست است؟

۳۰

- (۱) تصویر متعلق به سر هنری راولینسون می‌باشد.
(۲) سیاستمدار انگلیسی که در عصر قاجار به ایران آمد.
(۳) نخستین شرق‌شناس بود که با مطالعه کتیبه بیستون موفق به خواندن خط میخی شد.
(۴) نویسنده کتاب "تاریخ ایران" است.

۳۱

به عبارات زیر توجه کنید و مشخص کنید که کدام مورد درباره مفهوم موقعیت است؟

- (۱) وجود زمین‌های وسیع و حاصلخیز در اروپا سبب تشکیل نظام اقتصادی فئودالی گردید.
- (۲) تغییرات پیرامونی شهر اهواز و افزایش ریزگردها سبب مهاجرت‌های بسیار گردیده است.
- (۳) قرارگیری بر سر راه‌های بزرگ سبب گسترش بازارهای محلی بسیار در ایران گردید.
- (۴) دسترسی به آب فراوان از خواسته‌های اساسی بشر در شکل‌گیری سکونتگاه‌ها محسوب می‌شود.

۳۲

اختلافات شدید طبقاتی، نبودن عدالت اجتماعی در توزیع درآمدها، فقدان حمایت‌های تأمین اجتماعی توسط حکومت‌ها از عوامل اصلی پیدایش مشکل شده است.

- (۱) افزایش ترافیک و آلودگی هوا
- (۲) افزایش بی‌رویه جمعیت
- (۳) افزایش مهاجرت به شهرها
- (۴) فقیران شهری

۳۳

برنامه‌ریزان پس از مطالعه و شناسایی کاربردهای موجود در شهر چه موردی را محاسبه می‌کنند؟

- (۱) میزان وسعت هر زمین با عملکرد آن نسبت به مساحت کل منطقه مورد کاربری
- (۲) توان‌های محیطی هر منطقه را نسبت به ظرفیت‌های کاربری آن در توالی متناسب زمان
- (۳) میزان وسعت هر کاربری یا عملکرد نسبت به مساحت کل شهر
- (۴) میزان وسعت هر منطقه در تناسب با عملکرد کل شهر

۳۴

منظور از اصطلاح شهرنشینی، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور به مادرشهر آن است.
- (۲) کاهش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور به پایتخت آن است.
- (۳) افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور به روستاهای آن است.
- (۴) کاهش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور به کلان‌شهرهای آن است.

۳۵

"مجاورت ایران با مدار رأس‌السرطان" و "افزایش شدید دمای سواحل جنوبی ایران در دوره گرم سال" به ترتیب به کدام "مؤلفه‌ها" از اطلاعات موردنظر دلالت دارد؟

- (۱) مکانی و مکانی
- (۲) توصیفی و مکانی
- (۳) مکانی و توصیفی
- (۴) توصیفی و توصیفی

عبارت زیر مؤید عدم رعایت کدامیک از ویژگی‌های آمایش سرزمین است:

برنامه‌ریزان در شهر "الف" با جمعیتی در حدود ۵۰۰۰۰ نفر برنامه‌های ویژه عمرانی مانند احداث صنایع، مراکز خدماتی و درمانی و غیره را در حدود ده سال پیش آغاز کردند. حال در زمان فعلی با رشد جمعیت در منطقه برنامه‌های قدیم با مشکلات خاصی از جمله کافی نبودن امکانات برای برطرف کردن نیازها مردم هستند و این به‌صورتی است که درصدی از مردم برای رهایی از مشکلات پیش‌آمده اقدام به مهاجرت از شهر کرده‌اند.

- (۱) توجه به عدالت در توسعه
(۲) توجه به نیازهای حال و آینده
(۳) توزیع متوازن جمعیت
(۴) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق

برای حل مشکلات اقتصادی روستاها، کدامیک از اقدامات زیر صورت گرفته است؟

- (۱) تشکیل تعاونی‌های مسکن
(۲) توسعه صنایع کوچک شهری
(۳) گسترش انقلاب سبز
(۴) ایجاد شبکه‌های آب آشامیدنی

کدام گزینه با طرح‌های هادی روستایی ارتباطی ندارد؟

- (۱) شناسایی کاربری‌های اراضی قابل کشت و تهیه نقشه از وضع موجود آن
(۲) معین شدن ساماندهی کاربری‌های مسکونی، کشاورزی و خدماتی
(۳) تعیین چگونگی گسترش روستاها در آینده
(۴) ارائه راهکار برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها

در کدام ناحیه در سال ۲۰۱۴، ۵٫۸۱ درصد شهرنشینی وجود داشت؟

- (۱) اقیانوسیه
(۲) آمریکای لاتین و کارائیب
(۳) آمریکای شمالی
(۴) آسیا

کودکان کار بیشتر در کدامیک از بخش‌های شهرها فعالیت می‌کنند؟

- (۱) بخش زاغه‌نشینی
(۲) بخش صنعتی
(۳) بخش عمومی
(۴) بخش غیررسمی

محدود بودن فرصت‌های شغلی و نداشتن تخصص موجب پیدایش چه پدیده‌ای در شهرهای بزرگ می‌شود؟

- (۱) مشاغل مانند کارگر موقتی و روزمزد
(۲) بیکاری فصلی
(۳) مهاجرت از شهرها
(۴) مشاغل رسمی و غیررسمی

سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی، کدام است؟

- (۱) پوشش گیاهی آن
(۲) مقر و موقعیت آن
(۳) بررسی جمعیت انسانی
(۴) جغرافیای سیاسی هر ناحیه

عبارت زیر، از پیامدهای کدام ویژگی عمده "برنامه آمایش سرزمین" است؟

دسترسی عادلانه همه مردم به حمل و نقل با کمترین هزینه"

الف) توجه به آمایش دفاعی

ب) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق

ج) توجه به نیازهای حال و آینده

د) توجه به عدالت در توسعه

(۱) الف و ب (۲) الف و ج

(۳) ب و د (۴) ج و د

در کدام یک از موارد زیر از لحاظ ارائه خدمات وضعیت بهتری دارند؟

(۱) هاملت (۲) روستا

(۳) دهی که کلیسا ندارد. (۴) شهر کوچک

پایداری شهر و ندارد. مدیران و برنامه‌ریزان شهرها تلاش می‌کنند که به درجاتی از دست یابند.

(۱) حد و حصر - نقطه انتهایی - پایداری (۲) بی‌نظمی - هرچومرج - پایداری

(۳) حد و حصر - بی‌نظمی - هرچومرج (۴) بی‌نظمی - نقطه انتهایی - برنامه‌ریزی

یکی از مهم‌ترین نیازهای انسان که خود به مسئله‌ای برای شهرها تبدیل شده است، کدام است؟

(۱) آموزش (۲) مراکز خرید

(۳) پست و تلفن (۴) مسکن

از چه سالی روند شهرنشینی در ایران سرعت گرفت؟

(۱) ۱۳۶۵ (۲) ۱۳۵۵

(۳) ۱۳۷۰ (۴) ۱۳۳۵

حمل و نقل برای مسافت‌های کوتاه (کمتر از ۴۰۰ کیلومتر) مناسب‌تر است. مصرف سوخت در حمل و نقل یک‌هفتم حمل و نقل است.

(۱) جاده‌ای - ریلی - هوایی (۲) جاده‌ای - ریلی - جاده‌ای

(۳) جاده‌ای - هوایی - دریایی (۴) دریایی - هوایی - جاده‌ای

کدام یک از گزینه‌های زیر از عوامل شکست اصلاحات ارضی در ایران محسوب نمی‌شود؟

(۱) تقسیم نادرست زمین‌های کشاورزی (۲) عدم حمایت دولت از کشاورزان

(۳) استفاده از بذرهای نامرغوب (۴) توجه صرف به صنایع مونتاژ

۵۰ کدام یک جزء کلان شهرهای ایران نیست؟

- (۱) مشهد
(۲) سنندج
(۳) اصفهان
(۴) کرج

۵۱ کدام گزینه، دلایل مناسبی را برای "رشد شهرنشینی" در "قاره‌های در حال توسعه" بیان می‌کند؟

- (۱) نیاز کارخانه‌ها به نیروی کار و توسعه صنعتی
(۲) رقم بالای موالید و افزایش نرخ رشد مطلق
(۳) شروع انقلاب صنعتی و افزایش نرخ رشد طبیعی
(۴) ورود به دوره صنعتی شدن و تغییر ساختمان سنی روستاها

۵۲ به ترتیب در سال ۱۹۵۰ چند شهر بالای ۸ میلیون و در سال ۱۹۹۰ چند شهر بالای ۱۰ میلیون وجود داشت؟

- (۱) ۲۸ - ۲
(۲) ۲۸ - ۱۰
(۳) ۱۰ - ۲
(۴) ۲۸ - ۲

۵۳ به ترتیب مهم‌ترین و متداول‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا را بیان کنید.

- (۱) چشم‌اندازهای باز - اقتصاد
(۲) جمعیت - اقتصاد
(۳) جمعیت - چشم‌اندازهای باز
(۴) اقتصاد - جمعیت

۵۴ کدام گزینه در مورد GIS صحیح است؟

- (۱) جهت مکانیزه کردن و همچنین محرومیت‌زدایی از مناطق شهری و روستایی به کار می‌رود.
(۲) ماشینی کردن کشاورزی در برخی نواحی روستایی
(۳) توانایی مکان‌یابی و قابلیت برقراری ارتباط منطقی و ریاضی بین انواع اطلاعات
(۴) عدم توانایی در محاسبات آماری و ریاضی

۵۵ در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت چه عاملی بیشترین نقش را دارد؟ و سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری چیست؟

- (۱) عوامل طبیعی - مقر
(۲) هسته اولیه - مقر
(۳) موقعیت آن - هسته اولیه
(۴) عوامل طبیعی - هسته اولیه

سه رکن اصلی که برنامه ریزان شهری برای شهر پایدار باید مورد توجه قرار دهند کدام‌اند؟

۵۶

- (۱) اجتماعی، فرهنگی - اقتصادی
- (۲) اقتصادی، محیط‌زیست - فضای جغرافیایی
- (۳) اجتماعی، فرهنگی - عدالت اجتماعی - فضای جغرافیایی
- (۴) اجتماعی، فرهنگی - محیط‌زیست - اقتصادی

در برنامه‌ریزی شهری چه مواردی مطالعه می‌شود؟

۵۷

- (۱) نابرابری فضایی، میزان جمعیت
- (۲) تجهیزات و تسهیلات شهری و خدمات عمومی
- (۳) نابرابری فضایی، میزان مصرف انرژی
- (۴) خدمات عمومی، آلودگی زیست‌محیطی

در سال ۱۳۵۸ جهاد سازندگی با چه هدفی تشکیل شد؟

۵۸

- (۱) توسعه صنایع کوچک روستایی
- (۲) رسیدگی به مناطق محروم
- (۳) تأمین مسکن روستاییان
- (۴) توسعه راه‌های روستایی و لایروبی و نگهداری قنات‌ها

انتقال گاز از کجا به کجا از طریق خطوط لوله در ایران منبع درآمد محسوب می‌شود؟

۵۹

- (۱) از ترکمنستان به افغانستان
- (۲) از افغانستان به پاکستان
- (۳) از پاکستان به ترکمنستان
- (۴) از ترکمنستان به پاکستان

آمایش سرزمین یعنی

۶۰

- (۱) چگونگی استفاده از زمین
- (۲) تنظیم رابطه انسان، فضای جغرافیایی و فعالیت‌ها
- (۳) نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و ایجاد شهر پایدار
- (۴) چگونگی توزیع جمعیت و نظم بخشیدن به نیازهای اجتماعی و فرهنگی

جامعه‌شناسی

کدام یک از مفاهیم زیر، ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی نامیده می‌شود؟

۶۱

- (۱) نهاد اجتماعی
- (۲) هنجار اجتماعی
- (۳) نظام اجتماعی
- (۴) ساختار اجتماعی

اصطلاح جنگ‌های نامنظم، اولین بار توسط چه کسی به کار برده شد؟

۶۲

- (۱) شهید چمران
(۲) نظامیان داعش
(۳) نظامیان عراق
(۴) مردم آمرلی

چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

۶۳

جوامعی که نظم اجتماعی را بر اساس الگوی پوزیتیویستی برقرار می‌سازند، هر روز باید بر حجم قواعد و قوانین نظارتی و نیروها و ابزارهای کنترل‌کننده خود بیفزایند.
انسان نیز مانند موجودات طبیعی، ویژگی‌های مادی و حسی دارد.
جامعه‌شناسان پوزیتیویستی، گمان می‌کردند که همه جوامع، مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.
از دیدگاه جامعه‌شناسان پوزیتیویستی تلاش ما برای شناخت قوانین طبیعی می‌تواند این قوانین را تغییر دهد.

- (۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۴
(۴) ۱

ما انسان‌ها از کدام طریق در حفظ وضع موجود یا تغییر آن در جامعه اثر می‌گذاریم؟

۶۴

- (۱) کنش‌های اجتماعی
(۲) تعامل‌های آگاهانه
(۳) برخورداری از دانش عمومی
(۴) بهره‌مندی از دانش علمی

یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی اندیشمندان علوم اجتماعی، مربوط به زندگی و کنش انسان، کدام است؟

۶۵

- (۱) پرسش از ارادی بودن زندگی
(۲) پرسش از معنای زندگی و کنش‌ها
(۳) پرسش از چگونگی برخورد افراد با یکدیگر
(۴) پرسش از چگونگی انجام کنش

نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، کدامیک از ویژگی‌های کنش اجتماعی را مهم می‌دانند و با تأکید بر آن، زندگی اجتماعی انسان را مطالعه می‌کنند؟

۶۶

- (۱) آگاهی و معنا
(۲) هدف و اراده
(۳) قطعی بودن و آگاهی
(۴) احتمالی بودن و ارادی

عبارت "جامعه‌شناسان از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی نظم را می‌شناسند." با کدامیک از مفاهیم زیر منطبق است؟

۶۷

- (۱) تفسیر
(۲) نظم اجتماعی
(۳) آشنایی‌زدایی
(۴) تفهمی

جامعه‌شناسی تفهمی- تفسیری را کدامیک از متفکران اجتماعی پدید آوردند؟

۶۸

- (۱) آگوست کنت
(۲) ویلهلم دیلتای و ماکس وبر
(۳) امیل دورکیم
(۴) ماکس آدلر

- (۱) دوری و نزدیکی به علوم طبیعی
(۲) ساختار اجتماعی
(۳) ارزش‌های اجتماعی
(۴) خرد و کلان

کدامیک از گزینه‌های زیر به‌درستی بیان نشده است؟

- (۱) فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی نهفته در آن است.
(۲) خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی، موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.
(۳) جهان‌های اجتماعی مختلف، معنای ذهنی و فرهنگی متفاوتی پدید می‌آورند.
(۴) در روش مطالعه موردی، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند، خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد و کنش‌هایشان را تجربه می‌کند.

معنای متفاوت کنش‌ها و اعمال ما، کدامیک از ابعاد پدیده‌ها را مشخص می‌کند؟

- (۱) هویت
(۲) چرایی وقوع
(۳) ظاهر امر
(۴) اهداف

اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی.....

- (۱) انسان صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود.
(۲) جامعه برخلاف طبیعت، محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌ها است.
(۳) آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم، که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.
(۴) افراد جامعه بر اساس نوعی قرارداد، قواعد و مقرراتی را می‌پذیرند.

جامعه‌شناسان پوزیتیویست که می‌خواستند انسان را بر جامعه مسلط کنند،.....

- (۱) او را مغلوب جامعه ساختند.
(۲) جامعه را نیز یک پدیده طبیعی پیچیده می‌دانستند.
(۳) تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوردند.
(۴) آن‌ها گمان می‌کردند که همه جوامع، مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند.

ارتباط ما با یکدیگر و ساماندهی آن و پیش‌بینی کنش‌های ما و فراهم آوردن امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را کدام گزینه ممکن می‌سازد؟

- (۱) ساختار اجتماعی
(۲) قواعد اجتماعی
(۳) نظم اجتماعی
(۴) پویایی نظام اجتماعی

به دانش‌هایی که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی را به روش علمی مطالعه می‌کنند را چه می‌نامند؟

- (۱) علوم طبیعی
- (۲) علوم تجربی
- (۳) علوم اجتماعی
- (۴) متافیزیک

کدام گزینه در رابطه با رویکرد تفهمی-تفسیری صحیح نیست؟

- (۱) کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.
- (۲) پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی دانسته می‌شوند.
- (۳) برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معنای نهفته در کنش‌ها راه یافت.
- (۴) برای فهم کنش انسان‌ها باید از روش‌های کیفی استفاده کرد.

علت پیدایش هریک از موارد زیر چیست؟

- استفاده از منابع عقلانی و وحیانی در تبیین‌های علمی جهان اسلام
- سرعت بخشیدن به انباشت ثروت سرمایه‌داران
- هویت‌زدایی از پدیده‌های اجتماعی و انسانی
- حاشیه‌نشینی

- (۱) توجه به عقل در معنای عام - تداوم انتقال ثروت به کشورهای غربی - استفاده از روش‌های تجربی و دستیابی به نتایج علمی و پیش‌بینی وقوع پدیده‌ها - مرکز، پیرامون
- (۲) محدودنشدن به شناخت تجربی - صنعت - دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی - بحران زیست‌محیطی
- (۳) عدم ساماندهی همه عرصه‌های علمی توسط عقلانیت - کاهش قدرت چانه‌زنی - تنوع و تفاوت معنای پدیده‌های اجتماعی و غیرقابل پیش‌بینی بودن - فقر و غنا
- (۴) اخذ این تفاسیر از فلسفه یونان تک‌محصولی شدن - امکان‌پذیر نبودن مطالعه عمق و پیچیدگی کنش‌های اجتماعی - بحران اقتصادی

کدام گزینه در ارتباط با سقوط ارزش‌ها درست بیان نشده است؟

- (۱) در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن، کینه‌توزی و خودخواهی قابل فهم نیست.
- (۲) با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک مزیت اخلاقی است.
- (۳) بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح هستند.
- (۴) کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

کدام حالت دربارهٔ زندگی اجتماعی انسان‌ها بر خلاف زندگی سایر موجودات، صحیح است؟

(۱) غریزی و بر اساس عواطف است.

(۲) متنوع است و صورت‌های گوناگون دارد.

(۳) دارای سطوح مختلف سطحی و عمقی است.

(۴) از دو سطح آرمانی و واقعی پدیده‌ها برخوردار است.

کدام مورد، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار انسان قرار می‌دهد؟

(۱) جهان ماورای طبیعی

(۲) جهان اجتماعی

(۳) جهان طبیعی

(۴) جهان سکولار

کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم.

(۲) برای فهمیدن دلالت‌های کنش، باید به زمینهٔ فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند مراجعه کنیم.

(۳) کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی، فعال و خلاق‌اند.

(۴) پرسش‌نامه با پاسخ‌های چندگزینه‌ای، از ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های کیفی است.

کدام اندیشمند از نظمی که هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند؟

(۱) ماکس وبر

(۲) کارل مارکس

(۳) آنتونی گیدنز

(۴) روسو

به ترتیب، این نظریه‌ها توسط چه کسانی مطرح شده است؟

- جهان متجدد فقط علومی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند.

- در ورای ابهام، رمز و رازی نهفته است که با هنر می‌توان به آن راه یافت.

- چالش‌های جامعهٔ سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

"عصبیت" را عامل شکل‌گیری جوامع می‌دانست.

(۱) وبر - مارکس - هانتینگتون - فارابی

(۲) فارابی - گافمن - وبر - ابن‌خلدون

(۳) مارکس - وبر - ابوعلی مسکویه - فارابی

(۴) وبر - پاول کله - مارکس - ابن‌خلدون

در ارتباط با یک کنش اجتماعی، مانند گرایش افراطی جوانان به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، به ترتیب هریک از رویکردهای سه‌گانه جامعه‌شناسی تبیینی، تفسیری و انتقادی چگونه به بررسی آن می‌پردازند؟

۱) با استفاده از روش‌های کمی، به پیش‌بینی این کنش اجتماعی و راه‌های کنترل آن می‌پردازد. - باتوجه به پیچیدگی پدیده اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی، به فهم معنای آن در گروه‌های مختلف می‌پردازد. - با پذیرش معنای و اراده افراد و کشف حقیقت و فضیلت، به نقد این کنش پرداخته و وضعیت مطلوب را تجویز می‌کند.

۲) در هر جامعه، باتوجه به ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی آن می‌توان این پدیده را مورد مطالعه تجربی قرار داد. - برای فهم و تفسیر این کنش، باید بفهمیم که این اعتیاد بر چه چیزی دلالت می‌کند. - با استفاده از روش‌های کمی، بدون تحمیل و سرکوب این کنش، وضع مطلوب را تجویز می‌کند.

۳) بین میزان پرخاشگری با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. - به زمینه فرهنگی که جوانان در آن به استفاده افراطی از اینترنت می‌پردازند رجوع می‌کنند. - اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی برای جوانان خطرناک است و آن‌ها را از فضای واقعی زندگی جدا می‌کند.

۴) اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی موجب اخلاق‌گریزی و سقوط ارزش‌ها می‌شود. - سرگرمی، هیجان، آزادی و به روز بودن، انگیزه و عامل اصلی حضور در فضای مجازی است. - با وجود پیچیدگی این مسئله و همه‌گیر بودن آن، می‌توان به راهکارهایی برای بهبود این وضعیت دست یافت.

کدام گزینه در رابطه با پدیده هم‌تغییر درست بیان نشده است؟

۸۵

۱) می‌توان تغییرات یکی از پدیده‌ها را به کمک تغییرات دیگری توضیح داد.

۲) تغییر در یک پدیده با تغییر در پدیده دیگر همراه است.

۳) پدیده‌های هم‌تغییر قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را با روش کمی و آماری مطالعه کرد.

۴) نسبت همه افراد بالغ ازدواج کرده به تفکیک سن و گروه‌های قومی در بریتانیا مثالی از پدیده هم‌تغییر است.

کدام مورد، موجب پدید آمدن خرده فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی می‌شود؟

۸۶

۱) فعالیت و خلاقیت کنشگران

۲) تفاوت در معنای پدیده‌ها

۳) توجه به معنای ذهنی و فرهنگی

۴) تعامل کنشگران با یکدیگر

کدام گزینه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفهیمی-تفسیری هموار ساخت؟

۸۷

۱) جامعه‌شناسان کنش اجتماعی، ویژگی‌های کنش یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را بر خاتمه از آگاهی و تابع آن می‌بینند.

۲) تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد.

۳) رویکرد جامعه‌شناسان پوزیتیویستی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه بیرون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گرفت.

۴) در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری قابل فهم است؛ زیرا با استفاده از روش تجربی می‌توان آن را مشاهده کرد.

- (۱) تعامل با سایر جهان‌های اجتماعی
(۲) زندگی انسان
(۳) کنش‌های اجتماعی
(۴) لایه‌های مختلف جهان اجتماعی

به ترتیب کدامیک در ارتباط با نگرش "تفسیری" و "انتقادی" درست است؟

- (۱) به بحران اراده و معنا در جوامع غربی توجه می‌کند - داوری علمی به دلیل تنوع و پیچیدگی فرهنگ‌ها امکان‌پذیر نیست.
(۲) جامعه‌شناسی، شناخت و کنترل جامعه و برقراری نظم اجتماعی را ممکن می‌سازد - به معانی ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت توجه می‌کند.
(۳) در تقابل با رویکرد تبیینی، کنشگران بر اساس معنای ذهنی خود دست به عمل می‌زنند - به دنبال یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی هستند.
(۴) تنها راه آگاهی از معنا، انگیزه و هدف کنش را فهم همدلانه و تأیید کنشگران می‌داند - با ارزش‌زدایی و معنازدایی از ارزش‌های انسانی، آن‌ها را به‌عنوان یک پدیده خنثی مطالعه می‌کند.

به ترتیب، کدامیک دیدگاه نظری ارسطو، ماکس وبر و آگوست کنت است؟

- (۱) در حکومت دموکراسی، مردم بر اساس آراء خود حکومت می‌کنند - نظام اجتماعی برنامه‌ریزی شده را مانند قفس آهنین تلقی می‌کرد - دخالت دولت در اقتصاد را نفی می‌کرد.
(۲) اقلیتی که بر مبنای میل و خواست خود تصمیم می‌گیرند را الیگارشی می‌نامید - جهان متجدد از هیچ‌گونه قداستی برخوردار نیست - با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.
(۳) حکومت اکثریت مردم بر اساس خواسته‌های نفسانی را جمهوری می‌نامید - جامعه‌شناسی علمی به دلیل خصلت تجربی خود نمی‌تواند داوری ارزشی کند - جنگ امری عارضی و تحمیلی در جامعه جدید غربی است.
(۴) حکومت فردی که فضیلت و حقیقت را ملاک حکومت می‌داند، مونارشی می‌نامید - موضوع جامعه‌شناسی را کنش اجتماعی معرفی می‌کرد - عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

فلسفه

تفاوت موجودات و پدیده‌های را بر اساس مفهوم و وحدت میان پدیده‌ها و موجودات را بر اساس مفهوم شناخته می‌شوند. بر این اساس هستی بیانگر وجه و چیستی بیانگر وجه می‌باشد.

- (۱) وجود - ماهیت - تمایز - تشابه
(۲) ماهیت - وجود - تمایز - تشابه
(۳) وجود - ماهیت - تشابه - تمایز
(۴) ماهیت - وجود - تشابه - تمایز

(۱) مبنای ساخت علیت فرآیند روانی "تداعی" است.

(۲) معرفت با استدلال عقلی و بدون تجربه ممکن نیست.

(۳) علیت از توالی پدیده‌ها ساخته می‌شود و مفهومی حسی است.

(۴) ما معیاری برای شناخت صحت و اعتبار کشفیات علی و معلولی در اختیار نداریم.

بین دو مفهوم واقعیت و ماهیت با وجود چه رابطه‌ای برقرار است و اگر یک چیز مانند دو کفه ترازو تشبیه شود کدام مرتبه وجودی را به تصویر می‌کشد؟

(۱) ضرورت - امکان - امتناع

(۲) ضرورت - امکان - امکان

(۳) امکان - امکان - امتناع

(۴) امکان - ضرورت - امکان

کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

(الف) دیوید هیوم درباره علیت می‌گوید: آنچه ما از طریق حس و تجربه ادراک می‌کنیم است.

(ب) انکار اصل علیت در دیدگاه هیوم، در اصل از کدام دیدگاه ناشی می‌شود؟

(۱) الف) رابطه علیت (ب) تجربه مبنای هر نوع شناختی است.

(۲) الف) توالی پدیده‌ها (ب) علیت را در تجربه نمی‌توان یافت.

(۳) الف) رابطه علیت (ب) علیت را در تجربه نمی‌توان یافت.

(۴) الف) توالی پدیده‌ها (ب) تجربه مبنای هر نوع شناختی است.

کدام یک از براهین ابن‌سینا در جهت اثبات وجود خدا مطرح شد؟ و مکتب فلسفی که بر این اساس در قرون وسطی گسترش یافت با چه نامی مشهور شد؟

(۱) وجوب و امکان - پوزیتویسم

(۲) مغایرت وجود و ماهیت - تومیسم

(۳) مغایرت وجود و ماهیت - پوزیتویسم

(۴) وجوب و امکان - تومیسم

صدرا المتألهین تعلق و وابستگی موجودات هستی را چه نامید و چرا؟

(۱) امکان فقری - تا با مشاهده حالت امکانی به تعلق موجودات پی ببریم.

(۲) فقر وجودی - علت وابستگی و نیاز موجودات ریشه در ذات امکانی دارد.

(۳) امکان فقری - نیاز ممکنات به غیر از ناحیه وجودی آنان است نه امکانی

(۴) فقر وجودی - نیازمندی به وجود موجودات مجرد از ماده

پیامدهای زیر به ترتیب بیانگر چه اصلی می‌باشند؟
 الف) ارتباط و پیوستگی میان هر شیء و منشاء آن
 ب) نظم و قانونمندی‌های معین در میان پدیده‌های جهان آفرینش
 ج) حتمیت و تخلف ناپذیری در جهان هستی

- ۱) علیت - سنخیت - ضرورت
 ۲) علیت - ضرورت - سنخیت
 ۳) سنخیت - ضرورت - علیت
 ۴) ضرورت - سنخیت - علیت

از نظر دکارت و تنها در جایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند و برای موجودات بدون اختیار، معنا ندارد.

- ۱) خداشناسی و خداپرستی - خداباوری
 ۲) مسئولیت‌پذیری و رعایت اخلاق - خداباوری
 ۳) خداشناسی و خداپرستی - وظیفه اخلاقی
 ۴) مسئولیت‌پذیری و رعایت اخلاق - وظیفه اخلاقی

ناظم یک دبیرستان با مشاهده تخلف‌های دانش‌آموزان در ایام امتحانات به مدیر مدرسه گفت: "با این نظم که پیش‌بینی کرده بودیم، باید بدون مشکل این دوره را پشت سر می‌گذاشتیم، ولی این‌گونه نشد." جمله ناظم دلالت بر پذیرش اصل دارد.

- ۱) اصل سنخیت علت و معلول
 ۲) اصل وجوب علی و معلولی
 ۳) اصل علیت
 ۴) اصل ارتباط علت و معلول

خدا نزد یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است و این با چند خدایی یونان تفاوت دارد و از نظر کار خداوند هدف دار است و بر اساس حکمت و برای هدف خاصی صورت می‌گیرد.

- ۱) سقراط - افلاطون
 ۲) افلاطون - افلاطون
 ۳) افلاطون - سقراط
 ۴) سقراط - سقراط

از دیدگاه منکرین علیت تعاقب دو حادثه بیانگر چیست؟ و تجربه علیت در آن چه نقشی دارد؟

- ۱) بدون تجربه علیت هم ممکن است - بدون مشاهده هم ممکن است.
 ۲) تنها تأثیر و تأثر است و نه بیشتر - همان تعاقب حوادث است.
 ۳) گواهی بر تأثیر و تأثر آن‌ها نیست - هیچ‌گاه اتفاق نمی‌افتد.
 ۴) نشانی از رابطه علی نیست - تنها در قالب مشاهده حوادث است.

کدام گزینه مفهوم تسلسل علل نامتناهی را بهتر توضیح می‌دهد؟

- ۱) سلسله علت‌ها با تعداد بسیار زیادی به عقب برگردد؛ در حالی که به یک وجود غیروابسته ختم گردد.
 ۲) سلسله معلول‌ها آن قدر ادامه یابند که تا بی‌نهایت بروند.
 ۳) سلسله علت‌ها آن قدر به عقب برگردد که در بی‌نهایت به یک علت‌العلل ختم شود.
 ۴) سلسله علت‌ها تا بی‌نهایت به عقب برگردد.

در بحث درک دو مفهوم هستی و چیستی ابن‌سینا به کدام بحث توجه خاص داشته و آن بحث را پایه کدام نظر خود در اثبات وجود خدا قرار می‌دهد؟

- (۱) مغایرت وجود و ماهیت - برهان وجوب و امکان
- (۲) برهان وجوب و امکان - مغایرت وجود و ماهیت
- (۳) فرق بین ماهیت و وجود - مغایرت وجود و ماهیت
- (۴) مغایرت وجود و ماهیت - فرق بین ماهیت و وجود

کدام‌یک از توصیفاتى که از خداوند و مبداء نخستین جهان مطرح شده مستقیماً مورد تأکید ارسطو نبوده و دیوید هیوم مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برای اثبات وجود خدا را که مورد نقد قرار می‌دهد چه می‌داند؟

- (۱) ضرورتاً موجود - برهان علیت
- (۲) عالی‌ترین اندیشه - برهان نظم
- (۳) دمیورژ یا صانع - برهان نظم
- (۴) محرک غیرمتحرک - برهان علیت

در کتاب الهیات شفا ابن‌سینا که دایرةالمعارف فلسفی اوست به کدام‌یک از معارف توجهی نشده است؟ و فرض مدور بودن و حمل آن برای دایره چگونه حملی توصیف می‌شود؟

- (۱) ریاضیات - حمل اول ذاتی
- (۲) ریاضیات - حمل شایع صناعی
- (۳) علم اخلاق - حمل شایع صناعی
- (۴) علم اخلاق - حمل اول ذاتی

نظر ابن‌سینا مبتنی بر تاکید به مغایرت وجود و ماهیت پایه ارائه کدام برهان از سوی ابن‌فلسوف قرار گرفت؟ و هدف این برهان چه بود؟

- (۱) فقر وجودی - اثبات وجود خدا
- (۲) وجوب و امکان - اثبات وجود خدا
- (۳) وجوب و امکان - اثبات مغایرت ذهنی وجود و ماهیت نه عینی
- (۴) فقر وجودی - اثبات مغایرت ذهنی وجود و ماهیت نه عینی

مهم‌ترین و جامع‌ترین اثر ابن‌سینا چیست؟ و در این کتاب ابن‌سینا بر چه امری تاکید کرده است؟

- (۱) شفا - نیازمندی حمل ماهیت بر وجود به دلیل
- (۲) اشارات و تنبیهات - نیازمندی حمل ماهیت بر وجود به دلیل
- (۳) شفا - مغایرت وجود و ماهیت
- (۴) اشارات و تنبیهات - مغایرت وجود و ماهیت

صحيح و غلط بودن هريك از موارد زير در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟

- بحث فيلسوف، خواه مسيحي، خواه مسلمان و يا پيرو هر مسلک ديگر دربارهٔ خداوند تا وقتی فلسفی است که از استدلال عقلی استفاده کند.
- هر فيلسوفی در بيان نظريات خود دربارهٔ خداوند فقط بايد نتايج تفکر خود را به صورت استدلال عقلی عرضه نمايد.
- دکارت و کانت با اينکه مسيحي بودند؛ ولی چون با روش فلسفی محض به اثبات خداوند نپرداختند بحث آن ها يک بحث فلسفی به شمار نمی آيد.
- فيلسوف کسی نيست که دين و آئينی نداشته باشد؛ بلکه کسی است که براساس قواعد علمی و فلسفی از عقیدهٔ خود دفاع کند.

- (۱) ص - غ - ص - غ
(۲) غ - ص - غ - ص
(۳) ص - ص - غ - غ
(۴) ص - غ - غ - غ

اگر يک خانم خانه دار در پختن غذا از روی دستورات آشپزی در فضای مجازی موفق به پخت غذای مناسب و مطلوب نشود و نتيجه بگيرد که: "او برای پخت اين غذا شانس ندارد"، درواقع از نظر فلسفی

- (۱) معتقد به معنای اول اتفاق، يعنی انکار اصل نظم در جهان است.
(۲) اصل علیت را منکر شده و می گوید که ممکن است پدیده ای بدون علت رخ بدهد.
(۳) معنای اول اتفاق، يعنی انکار اصل وجوب علی و معلولی پذيرفته است.
(۴) اتفاق در معنای دوم را پذيرفته است.

اگر اشکال برتر اندر اسل دربارهٔ برهان علیت را بپذيريم:

- (۱) خداوند واجب الوجود بالغير می شود.
(۲) جهان واجب الوجود بالذات خواهد بود.
(۳) جهان هيچ گاه به وجود نمی آمد.
(۴) دو واجب الوجود بالذات خواهيم داشت.

کدام يک از فلاسفهٔ بزرگ اسلامی یکی از وظايف مهم فيلسوفان را دقت در مفاهيم عاميانه و نقد و تصحيح يا تعميق آن ها می داند؟ مهم ترين کتاب فلسفی ايشان چه نام دارد؟

- (۱) ابن سينا - شفا
(۲) فارابی - اغراض مابعدالطبيعيه
(۳) ملاصدرا - اسفار اربعه
(۴) سهروردي - حکمت اشراق

به اعتقاد ابن سينا اشياء جهان هستند همان ذاتی است که وجود برایش ضرورت دارد و اين ضرورت از ناحیهٔ

- (۱) واجب الوجود بالغير - واجب الوجود بالذات - خود آن ذات است نه از ناحیهٔ يک امر بيرونی
(۲) واجب الوجود بالذات - واجب الوجود بالذات - خود آن ذات نيست، بلکه از ناحیهٔ يک امر بيرونی
(۳) ممکن الوجود - واجب الوجود بالذات - خود آن ذات است نه از ناحیهٔ يک امر بيرونی
(۴) ممکن الوجود بالغير - واجب الوجود بالغير - خود آن ذات نيست، بلکه از ناحیهٔ يک امر بيرونی است.

در کدام گزینه زیر به درستی استدلال فارابی برای اثبات وجود خدا با رعایت مقدمات و استنتاج منطقی که فارابی مطرح می‌کند ذکر شده است؟

(۱) الف) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. (ب) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهایی دیگرند. (ج) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که همان علت هم خودش معلول باشد به‌ناچار این معلول هم علت دیگری دارد تا بی‌نهایت تسلسل ادامه می‌یابد. (د) تسلسل علل نامتناهی محال است.

(۲) الف) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست، معلول چیزهایی دیگرند. (ب) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. (ج) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که همان علت هم خودش معلول باشد به‌ناچار این معلول هم علت دیگری دارد تا بی‌نهایت تسلسل ادامه می‌یابد. (د) تسلسل علل نامتناهی محال است.

(۳) الف) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. (ب) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهایی دیگرند. (ج) امتناع تسلسل علل نامتناهی مطرح است. (د) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که همان علت هم خودش معلول باشد به‌ناچار این معلول هم علت دیگری دارد تا بی‌نهایت تسلسل ادامه می‌یابد.

(۴) الف) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست، معلول چیزهایی دیگرند. (ب) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. (ج) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که همان علت هم خودش معلول باشد به‌ناچار این معلول هم علت دیگری دارد تا بی‌نهایت تسلسل ادامه می‌یابد. (د) امتناع تسلسل علل نامتناهی مطرح است.

حمل یگانه بر غنی بالذات، از نظر نسبت، مانند کدام حمل است؟

- (۱) شکل بر دوزنقه
(۲) گیاه بر دارای حیات
(۳) منحصربه‌فرد بر مولود کعبه
(۴) دوزنقه بر دارای چهار ضلع

باتوجه به رابطه ماهیّت با وجود کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) هرچه که وجود دارد ماهیت است.
(۲) هر ماهیتی ممکن‌الوجود است.
(۳) هرچه که ممکن‌الوجود است ماهیت دارد.
(۴) چیزی که ذات آن واجب‌الوجود یا ممتنع‌الوجود است ماهیت ندارد.

کدام‌یک از موارد زیر در مورد ارسطو درست نمی‌باشد؟

- (۱) قدرت استدلال وی قوی‌تر از استادش افلاطون بود.
(۲) استدلال‌ها و براهین ارسطو قدم‌های اولیه در اثبات وجود خدا بودند.
(۳) استدلال‌ها و براهین ارسطو در اثبات وجود خدا از استحکام خاصی برخوردار نبودند.
(۴) برهان مشهور ارسطو برای اثبات وجود خدا برهان حرکت نام دارد.

۱۱۷ اگر به جای قضیه "ارتفاع و میانه مثلث یکی است"، قضیه را قرار دهیم، رابطه قضیه مورد نظر از به تغییر می‌کند.

- (۱) انسان ممکن‌الوجود است - امکانی - امتناعی
 (۲) انسان موجود واجب‌الوجود بالغیر است - امتناعی - وجوبی
 (۳) انسان ممکن‌الوجود بالذات است - امکانی - وجوبی
 (۴) انسان موجود واجب‌الوجود بالغیر است - امکانی - امتناعی

۱۱۸ کدام یک از گزینه‌های زیر از نتایج اساسی و مستقیم اصل علیت نمی‌باشد؟

- (۱) امکان پیش‌بینی رخدادها
 (۲) امکان پژوهش و تحقیق
 (۳) تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی
 (۴) به وجود آمدن شاخه‌های مختلف دانش
- ۱۱۹ کدام یک از فلاسفه به تشریح مغایرت وجود و ماهیت به‌طور کامل پرداخت و این امر را در کدام اثر فلسفی ثبت نمود؟

- (۱) ارسطو - مابعدالطبیعیه
 (۲) ابن‌سینا - شفا
 (۳) فارابی - فصوص‌الحکم
 (۴) ملاصدرا - اسفار اربعه

۱۲۰ افلاطون با کدام دلیل چند خدایی یونان را انکار می‌کند؟

- (۱) ناقص بودن خلقت جهان
 (۲) نظم واحد در جهان
 (۳) خلقت آگاهانه که معلول نظم است.
 (۴) با اعتقاد به خدای معین

ریاضی و آمار

۱۲۱ جدول ارزش تعدادی گزاره ۶۴ خانه دارد. تعداد این گزاره‌ها کدام است؟

- (۱) ۴
 (۲) ۶
 (۳) ۸
 (۴) ۱۶

۱۲۲ جمله هجدهم دنباله حسابی $10, 12, 14, \dots$ کدام است؟

- (۱) -۱۴
 (۲) -۲۴
 (۳) -۲۰
 (۴) -۲۶

۱۲۳ از بین ۵ گربه، ۴ سگ و ۷ پرنده می‌خواهیم یک حیوان خانگی انتخاب کنیم. چند حالت برای این عمل وجود دارد؟

- (۱) ۱۴۰
 (۲) ۱۲۰
 (۳) ۱۸
 (۴) ۱۶

۱۲۴ در دنباله با رابطه بازگشتی $a_1 = 2$ و $a_{n+1} = 2a_n$ جمله عمومی دنباله کدام است؟

(۱) $a_n = 4^n$ (۲) $a_n = n^2$

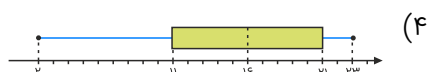
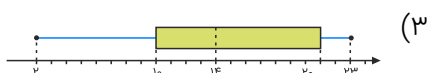
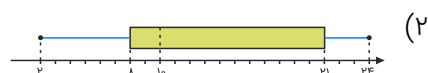
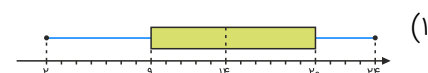
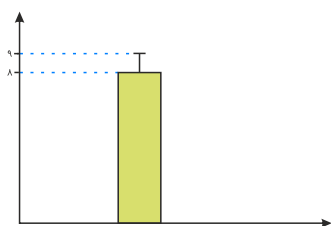
(۳) $a_n = 2n$ (۴) $a_n = 2^n$

۱۲۵ در دنباله $a_n = 2^{n-2}$ مجموع جمله دوم و چهارم کدام است؟

(۱) ۵ (۲) ۶

(۳) ۴ (۴) ۷

۱۲۶ می‌خواهیم نمودار زیر را به نمودار جعبه‌ای تبدیل کنیم. کدام گزینه می‌تواند درست باشد؟ (اطلاعات مورد نیاز: $IQR = 12$ و $R = 20 + S$ و $\min = 2$ و میانگین $\times 2 =$ میانه)

۱۲۷ یک جعبه حاوی ۳ مهره قرمز، ۲ مهره سفید و ۴ مهره آبی است. اگر به‌طور تصادفی ۳ مهره را خارج کنیم، احتمال این که حداکثر ۲ مهره قرمز باشد کدام است؟

(۱) $\frac{69}{77}$ (۲) $\frac{83}{84}$

(۳) $\frac{112}{115}$ (۴) $\frac{56}{57}$

۱۲۸ در پرتاب سه سکه باهم پیشامد اینکه تعداد روها بیشتر از پشت‌ها باشد، دارای چند عضو است؟

(۱) ۶ (۲) ۱

(۳) ۲ (۴) ۴

۱۲۹ در یک دنباله حسابی اگر به جمله اول ۳ واحد اضافه کنیم و از قدر نسبت (اختلاف مشترک) ۲ واحد کم کنیم، به مجموع بیست جمله اول کدام عدد اضافه می‌شود؟

(۱) ۳۲۰ (۲) -۱۶۰

(۳) -۳۲۰ (۴) ۱۶۰

۱۳۰ ۵ ایرانی، ۳ ژاپنی و ۴ نفر چینی در یک جلسه حضور دارند. می‌خواهیم دو نفر از آن‌ها را انتخاب کنیم، به شرطی که هموطن نباشند. چند حالت مختلف داریم؟

(۱) ۴۷ (۲) ۴۹

(۳) ۵۳ (۴) ۵۵

۱۳۱ تفاضل دو جمله متوالی در دنباله $a_n = n^2 - n$ برابر ۱۲ است، جمله کوچکتر برابر کدام گزینه است؟

- (۱) ۳۰
(۲) ۴۲
(۳) ۲۰
(۴) ۵۶

۱۳۲ دو تاس را با هم می‌ریزیم. با کدام احتمال جمع دو عدد رو شده، یک عدد اول است؟

- (۱) $\frac{5}{12}$
(۲) $\frac{4}{9}$
(۳) $\frac{5}{9}$
(۴) $\frac{7}{12}$

۱۳۳ حاصل $(n!) + (n-1)!$ کدام است؟

- (۱) $n(n+1)!$
(۲) $(n+1)!$
(۳) $(n+1)! - n$
(۴) $(n+2)!$

۱۳۴ در تمدن بابل برای به دست آوردن جذر عدد k ، دنباله $a_{n+1} = \frac{1}{2}(a_n + \frac{k}{a_n})$ و $a_1 = k$ استفاده می‌شد؛ با در نظرگیری a_3 ، برای تقریب \sqrt{k} ، مقدار $\sqrt{6}$ برابر کدام گزینه تخمین زده می‌شود؟

- (۱) $\frac{13}{7}$
(۲) $\frac{61}{31}$
(۳) $\frac{54}{19}$
(۴) $\frac{73}{28}$

۱۳۵ روی یک خط راست، ۴۰ نقطه قرار دارد. چند پاره‌خط روی این خط راست می‌توان شمرد؟

- (۱) ۷۸۰
(۲) ۸۷۰
(۳) ۱۵۶۰
(۴) ۱۶۵۰

۱۳۶ از معادله $\frac{n!}{(n-1)!} = \frac{(2n)!}{(2n-2)!}$ ، چند جواب قابل قبول برای n وجود دارد؟

- (۱) صفر
(۲) یک
(۳) سه
(۴) دو

۱۳۷ مجموع اعداد سطر سوم مثلث خیام کدام است؟

- (۱) ۴
(۲) ۶
(۳) ۸
(۴) ۱۶

۱۳۸ در دنباله با جمله عمومی $a_n = 2n + 3$ ، مجموع جمله سوم و چهارم کدام است؟

- (۱) ۱۲
(۲) ۲۰
(۳) ۱۵
(۴) ۲۲

۱۳۹ در ۵ دانش‌آموز پایه یازدهم و ۶ دانش‌آموز پایه دوازدهم می‌خواهیم یک گروه سه نفره انتخاب کنیم که حداقل دو نفر از آن‌ها پایه دوازدهم باشند. تعداد کل حالت‌های ممکن کدام است؟

- (۱) ۹۵
(۲) ۹۰
(۳) ۸۵
(۴) ۷۵

۱۴۰ در یک رستوران ۵ نوع غذای فست‌فودی، ۷ نوع غذای سنتی، ۳ نوع غذای چینی و ۲ نوع غذای هندی برای مشتریان وجود دارد. اگر حق انتخاب یک نوع غذا داشته باشیم، این انتخاب به چند صورت امکان‌پذیر است؟

- (۱) ۱۲
(۲) ۱۷
(۳) ۱۴
(۴) ۱۵

۱۴۱ مجموع پنج جمله متوالی یک دنباله حسابی صفر است و مجموع مربعات آن‌ها ۱۲۱۰ است. تفاضل بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین جملات این دنباله کدام است؟

- (۱) ۲۰
(۲) ۱۰
(۳) ۲۲
(۴) ۴۴

۱۴۲ در کشور گلوبل این‌گونه است که حقوق ماهیانه مهندسين در هر سال دو برابر می‌شود. مجموع حقوق‌های ماهیانه یک مهندس در چندمین سال فعالیتش از ۷۲۰ میلیون تومان می‌گذرد، اگر درآمد ماهیانه سال اول فعالیتش یک میلیون تومان باشد؟

- (۱) ۵
(۲) ۶
(۳) ۷
(۴) ۸

۱۴۳ دو تاس را باهم پرتاب می‌کنیم. احتمال اینکه اعداد رو شده هر دو تاس فرد باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$
(۲) $\frac{1}{4}$
(۳) $\frac{1}{5}$
(۴) $\frac{1}{6}$

۱۴۴ احتمال آنکه حداکثر سه نفر از چهار نفر در یک روز هفته متولد شده باشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{48}{49}$
(۲) $\frac{3}{343}$
(۳) $\frac{48}{343}$
(۴) $\frac{342}{343}$

۱۴۵ از بین تمام کلمات ۵ حرفی متمایز که با حروف کلمه LIKED می‌توان ساخت کلمه‌ای به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال اینکه کلمه KILED انتخاب شده باشد چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{120}$
(۲) $\frac{5}{120}$
(۳) $\frac{1}{60}$
(۴) $\frac{5}{60}$

۱۴۶ در پرتاب سه سکه باهم پیشامد اینکه تعداد روها بیشتر از پشت‌ها باشد، دارای چند عضو است؟

- (۱) ۶
(۲) ۱
(۳) ۲
(۴) ۴

۱۴۷ در یک دنباله حسابی، مجموع ۱۰ جمله اول برابر ۶۰ می‌باشد. اگر اختلاف مشترک این دنباله برابر ۲ باشد، جمله اول کدام است؟

- (۱) ۵
(۲) -۳
(۳) -۶
(۴) ۸

۱۴۸ با ارقام ۱, ۲, ۳ چند عدد سه‌رقمی با ارقام غیرتکراری می‌توان نوشت؟

- (۱) ۵
(۲) ۷
(۳) ۶
(۴) ۸

۱۴۹ مجموع ۳۰ عدد طبیعی فرد متوالی، با کوچک‌ترین عدد ۵۱، کدام است؟

- (۱) ۱۸۰۰
(۲) ۲۱۰۰
(۳) ۲۲۵۰
(۴) ۲۴۰۰

۱۵۰ کدام مورد زیر، درباره گام چهارم چرخه آمار نادرست است؟

- (۱) در این گام، داده‌هایی را که جمع‌آوری کرده‌ایم به شکل‌های مختلف نمایش می‌دهیم.
(۲) در این گام، شاخص‌های مرکزی و پراکندگی داده‌ها را محاسبه می‌کنیم.
(۳) در این گام، می‌توانیم از نمودارهای آماری مانند نمودار دایره‌ای، جعبه‌ای، راداری و حبابی استفاده کنیم.
(۴) در این گام به تفسیر نتایج به‌دست‌آمده می‌پردازیم و پاسخی برای مسئله اصلی پیدا می‌کنیم.

علوم و فنون ادبی

۱۵۱ آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

"دوست دارم شمع باشم در دل شب‌ها بسوزم"

روشنی بخشم میان جمع و خود تنها بسوزم"

- (۱) تشبیه، جناس، تلمیح، مجاز
(۲) استعاره، کنایه، پارادوکس، مجاز
(۳) تشبیه، استعاره، تضاد، جناس
(۴) کنایه، تضاد، ایهام تناسب، حسن تعلیل

- (۱) عاقبت سیلابم از سر بگذرد چون دم‌به‌دم راه می‌گیرم بر آب چشم و دیگر می‌چکد
 (۲) ستیزآوری کار اهریمن است ستیزه به پرخاش آبستن است
 (۳) دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح بس که در مهر تو اشک از چشم اختر می‌چکد
 (۴) گویا عزم ندارد که شود روز امشب یا درآید ز در آن شمع شب‌افروز امشب

آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

"مهی که راز من از پرده آشکارا کرد هنوز صورت او زیر پرده پنهان است"

- (۱) استعاره - ایهام - کنایه - تضاد
 (۲) کنایه - ایهام تناسب - تکرار - متناقض‌نما
 (۳) تضاد - استعاره - کنایه - واج‌آرایی
 (۴) جناس همسان - استعاره - پارادوکس - مجاز

آرایه‌های "تشبیه، مجاز، تلمیح و استعاره" به ترتیب در ابیات کدام گزینه وجود دارند؟

- (الف) آهنگ پست کرده به صوت حزین خویش شکر همی‌فشاند ز یاقوت لعل‌فام
 (ب) خرامان گشت ساقی باده در دست وی از می مست و می‌خوانان ازو مست
 (ج) منتظر هدهدم تا ز سبا کی رسد وز طرف گلستان پیک صبا کی رسد
 (د) به تشریف زیارت رتبتی دادی مرا که اکنون چو اقبال تو در عالم نمی‌گنجم ز جباری

- (۱) د - ب - ج - الف
 (۲) ج - الف - ب - د
 (۳) الف - ب - د - ج
 (۴) ج - د - الف - ب

در کدام گزینه "تلمیح" وجود ندارد؟

- (۱) بر تخت جم پدید نباشد شب دراز من دانم این حدیث که در چاه بیژنم
 (۲) ز ابنای روزگار به خوبی ممیزی چون در میان لشکر منصور رایتی
 (۳) نه من از پرده تقوا به درافتادم و بس پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت
 (۴) قصر گردون را ز پستی رفعت یک‌پایه نیست گردن منصور را حرف بلندش دار بود

در کدام مصراع، "تو" هجای بلند در نظر گرفته شده است؟

- (۱) در تو زیادت نظری کرده‌اند تو رستم دل‌وجانی و سرور مردان
 (۲) به پیش تو چه زند جان و جان کدام بود؟ بر اثر دل بُرو تا تو ببینی درون

معنی چند واژه در مقابل آن "غلط" آمده است؟

(معمور: فرمانروا) (لف: گستردن) (خلیدن: فرورفتن) (چارق: بند کفش) (ارغنون: نوازنده) (عدار: چهره) (عماری: کجاوه)

- (۱) دو
 (۲) سه
 (۳) چهار
 (۴) پنج

- (۱) دریای دل از لطفش پرخسرو و پرشیرین وز قطره اندیشه صدگونه گوهر سازد
- (۲) کاسه خورشید و مه از عربده در هم شکست چون که ساغره‌های مستان نیک با توفیر بود
- (۳) ساقیا این معجبان آب و گل را مست کن تا بداند هریکی کو از چه دولت دور بود
- (۴) شمس تبریزی تو دانی حالت مستان خویش بی دل و دستم خداوندا اگر تقصیر بود

آرایه روبه‌روی کدام بیت، درست است؟

- (۱) به یاد شمع رخت آهی از دلم سر زد که در دل شب تاریک روشنایی داد (تناقض)
- (۲) ای نور چشم مستان در عین انتظارم چنگی حزین و جامی بنواز یا بگردان (تشبیه)
- (۳) هر دوستی که کردم تأثیر دشمنی داد هر خون دل که خوردم از دیده‌ام روان شد (تشخیص)
- (۴) چو یار آشنا ما را غلام خویش می‌خواند غریب است این که هر ساعت چنان بیگانه بنشیند (ایهام تناسب)

آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه تماماً درست است؟

- "در شب هجران مرا پروانه وصلی فرست
ورنه از دردت جهانی را بسوزانم چو شمع"
- (۱) تشبیه - ایهام - پارادوکس - مراعات نظیر
- (۲) ایهام تناسب - تشبیه - اغراق - تضاد
- (۳) استعاره - مجاز - تضاد - واج‌آرایی
- (۴) تشبیه - اغراق - ایهام - مراعات نظیر

بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان چه بود؟

- (۱) توجه به مردم
- (۲) تعلیم و تربیت جدید
- (۳) آزادی
- (۴) قانون

باتوجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

- "گه از می تلخ می‌کن آن دو لعل شکرافشان را
که تا هرکس به گستاخی نبیند آن گلستان را"
- (۱) مصراع دوم اختیار شاعری حذف همزه دارد.
- (۲) مصراع اول اختیار شاعری تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند دارد.
- (۳) وزن بیت همسان تکراری است که از ۴ پایه آوایی تشکیل شده است.
- (۴) در خوانش صحیح مصراع اول، همزه ۲ بار حذف می‌شود.

وزن بیت "خلوت دل نیست جای صحبت اصداد دیو چو بیرون رود فرشته درآید" در کدام گزینه وجود دارد؟

- (۱) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
- (۲) مستفعل مستفعل مستفعل فاعل
- (۳) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع
- (۴) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

آرایه‌های "تلمیح، تضمین و مراعات نظیر" به ترتیب در ابیات کدام گزینه وجود دارد؟
 الف) با جوش آمد شراب عشق در میخانه دل الا یا ایها الساقی ادر کأساً و ناولها
 ب) جور تلخ است ولیکن چه کنم گر نبرم چون گزیر از لب شیرین شکر بار تو نیست
 ج) چون ناقه صالح که برآمد ز دل سنگ تقدیر زادبار من اقبال برآورد
 د) حذر کنید ز باران دیده سعدی که قطره سیل شود چون به یکدیگر پیوست
 ه) وه که گر من باز بینم چهره مهرافزای او تا قیامت شکر گویم طالع پیروز را

۱) ب - ه - ج ۲) الف - د - ج

۳) ه - الف - د ۴) ج - الف - ب

فتحعلی خان صبای کاشانی در همه قالب‌ها به‌جز مهارت داشت.

۱) مثنوی ۲) غزل

۳) قطعه ۴) قصیده

بیت زیر سرآغاز سروده کدام شاعر دوره بیداری است؟

"آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی"

۱) محمدتقی بهار ۲) عارف قزوینی

۳) فرخی یزدی ۴) سید اشرف‌الدین گیلانی

در همه ابیات هر دو اختیار "وزنی و زبانی" وجود دارد، به‌جز:

۱) گره به باد مزین گرچه بر مراد رود که این سخن به‌مثل باد با سلیمان گفت

۲) حافظ ار آب حیات ازلی می‌خواهی منبعش خاک در خلوت درویشان است

۳) مستم کن آن چنان که ندانم ز بی‌خودی در عرصه خیال که آمد کدام رفت

۴) زنهار از آن عبارت شیرین دل فریب گویی که پسته تو سخن در شکر گرفت

در کدام یک از ابیات زیر آرایه "تضاد" وجود دارد؟

۱) فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را

۲) اینکه گاهی می‌زدم بر آب‌و‌آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع

۳) ما با توایم و با تو نه‌ایم؛ اینت بوالعجب در حلقه‌ایم با تو و چون حلقه بر دریم

۴) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست

نوع ادبی آثار منتور "شمس و طغرا، سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی، شمس‌الدین و قمر، و چرندوپرند" به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) رمان، ترجمه، رمان، طنز ۲) تحقیقی، طنز، رمان، داستان بلند

۳) ترجمه، ترجمه، رمان، طنز ۴) رمان، ترجمه، طنز، طنز

- (۱) ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده‌ای مرحبا
 (۲) قافله شب چه شنیدی ز صبح مرغ سلیمان چه خبر از سبا
 (۳) بر سر خشم است هنوز آن حریف یا سخنی می‌رود اندر رضا
 (۴) از در صلح آمده‌ای یا خلاف با قدم خوف روم یا رجا

چند مورد از توضیحات زیر درباره دوره بازگشت ادبی نادرست است؟

- شعرایی مانند صبا کاشانی، قآنی و هاتف اصفهانی، به قصیده‌سرایی به سبک خراسانی و سلجوقی پرداختند.
- زبان، تخیل و اندیشه در سبک بازگشت، تکرار شنیده‌ها است.
- نشاط اصفهانی از معروف‌ترین شاعران این دوره است.
- اگرچه شعرای این دوره باعث نوآوری و تکامل قابل‌توجهی در شعر فارسی نشدند اما توانستند زبان شعر را از حالت سستی در اواخر سبک هندی، نجات بخشند.
- شاعرانی مثل مجمر اصفهانی، فروغ بسطامی و سروش اصفهانی، غزل‌سرایی به سبک حافظ و سعدی را در پیش گرفتند.

- (۱) ۴
 (۲) ۳
 (۳) ۲
 (۴) ۱

کدام مورد از دیدگاه تاریخ ادبیات، "غلط" است؟

- (۱) فرخی یزدی، تحت تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه خاقانی و حافظ بود و آشنایی با این شاعران طبع وی را شکوفا ساخت.
- (۲) ایرج میرزا، در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز و هجو و هزل، چیره‌دست بود.
- (۳) ادیب‌الممالک فراهانی، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. سردبیری روزنامه مجلس را به عهده داشت. در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرد.
- (۴) بهار، با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود. از او در جایگاه پژوهشگر، آثاری مانند تاریخ تطوّر نظم فارسی، سبک‌شناسی و... به جای مانده است.

پاسخ سوالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- در کدام بیت اختیار شاعری تبدیل مصوت کوتاه به بلند دو بار دیده می‌شود؟
 - در کدام بیت حذف و عدم حذف همزه، تغییری در وزن شعر ایجاد نمی‌کند؟
 - در کدام بیت اختیار حذف همزه ۳ بار دیده می‌شود؟
- (الف) نصیحت گو مرا گوید که برکن دل ز عشق او نمی‌داند که عشق او رگی با جان من دارد
 (ب) مرا گوید بیازارم اگر جان در غم ندهی چه گویی جان بدان ارزد که او از من بیازارد
 (ج) نتابم روی از او هرگز اگرچه در غم رویش مرا چرخ کهن هردم بلایی نو به روی آرد

- (۱) الف - ج - ب
 (۲) ج - ب - الف
 (۳) الف - ب - ج
 (۴) ج - الف - ب

کدام گزینه در مورد سطح ادبی و فکری نثر دوره بیداری نادرست است؟

- ۱) ادبی: جدا شدن صنایع ادبی از نثر / فکری: وجود چشم‌انداز طنز سیاسی - اجتماعی در نثر این دوره
- ۲) ادبی: حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان / فکری: گسترش نثر با ویژگی‌هایی چون تجددخواهی و نوگرایی
- ۳) ادبی: نگارش داستان‌ها از سوی نویسندگان مطابق با ذوق عامه / فکری: پرداختن به موضوع تنقیر از خرافات در نثر این دوره
- ۴) ادبی: مطابقت داشتن سبک نویسندگی نویسندگان این دوره با ادبیات داستانی جدید / فکری: توجه کمتر به حقوق مدنی زنان

همه گزینه‌ها از عوامل مؤثر در ایجاد نهضت بازگشت ادبی هستند، به جز:

- ۱) تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری
- ۲) تأسیس مدرسه دارالفنون به فرمان امیرکبیر و آموزش دانش‌های نوین در آن
- ۳) توجه به ادبیات در دربار قاجار و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان
- ۴) تاراج کتابخانه اصفهان و دستیابی مردم به کتاب‌های کتابخانه سلطنتی

در کدام بیت یکی از آرایه‌های مقابل آن نادرست است؟

- ۱) منصور و اناالحق زدن از دار و دگر هیچ ماییم و لبالب‌شدن از یار و دگر هیچ (تلمیح - جناس)
- ۲) نیست ممکن وا شود دل بی‌سخن‌های لطیف کز نسیم صبح دارد غنچه نسرين کلید (حس آمیزی - مراعات نظیر)
- ۳) دست شستم ز می کهنه به صد خون جگر خامی محتسب از پیر برآورد مرا (کنایه - اسلوب معادله)
- ۴) من نه تنه‌ایم در عهد تو بیدل مانده که دل شهری از آن نرگس جادو پرافسون رفت (مجاز - استعاره)

در کدام‌یک از موارد زیر باتوجه به تقطیع مقابل آن‌ها، حذف همزه صورت نگرفته است؟

- ۱) دل‌انگیزی (U--)
- ۲) حُسن روزافزون (U--)
- ۳) چه حاجت است (U--U)
- ۴) از آن عقیق (U-U-U)

- آرایه‌های: "حس آمیزی، تلمیح، کنایه و جناس تام" به ترتیب، در کدام ابیات وجود دارد؟
الف- گرچه صد بار غمت خاک مرا داد به باد	نیست بر خاطر من از تو غباری باری
ب- چشمت به خواب چشم مرا خواب می‌برد	زلفت به تاب جان مرا تاب می‌برد
ج- از سر یک دانه گندم در نمی‌آری گذشت	وز برای نزهت دل باغ رضوان بایدت
د- چنان بر صورت شیرین این دیوانه مفتونم	که در خاطر نمی‌گنجد خیال ملک پرویزم

- ۱) الف، ج، د، ب
- ۲) الف، د، ب، ج
- ۳) د، ج، الف، ب
- ۴) د، ب، الف، ج

- (۱) داغ عشق از صفحهٔ سیمای عاشق ظاهر است
 (۲) دم‌به‌دم چون تار موسیقار در هر پرده‌ای
 (۳) آن صنم دل‌فروز یار نوآیین ماست
 (۴) بگذاخت مرا عشق تو زان‌گونه که آید
- مهر چون ماند نهان در زیر دامن صبح را (اسلوب معادله، تضاد)
 خوش بنال ای یار تا در چنگت افتد موی دوست (ایهام تناسب، تشبیه)
 شمع همه عالم است لعبت شیرین ماست (استعاره، تشبیه)
 انگشتری تو به حقیقت کمر من (تلمیح، اغراق)

۱۸۰ مصوّت بلند "و" در همهٔ واژگان زیر به جز هیچ‌گاه کوتاه تلفظ نمی‌شود.

- (۱) بو
 (۲) سو
 (۳) جو
 (۴) مو

عربی

۱۸۱ عین الخطاء فی الترجمة:

- (۱) قیمة كل امرئ ما كان يحسنه.: ارزش هر انسانی به آن چیزی است که آن را به‌خوبی انجام می‌دهد.
 (۲) إن جالست العطار نفعك.: اگر با عطار همنشینی کنی به تو سود می‌رساند.
 (۳) إن الله لا يعذر على الجهل.: قطعاً خداوند بر نادانی عذر نمی‌پذیرد.
 (۴) خذوا الحق من أهل الباطل.: حق را از اهل باطل گرفته بودند.

۱۸۲ عین الخطاء عن المحل الإعرابی:

- (۱) (خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا) ← نائب فاعل
 (۲) اللّٰعِبُونَ الْإِيرَانِيُّونَ رَجَعُوا مِنَ الْمُسَابَقَةِ مُبْتَسِمِينَ. ← مبتدا
 (۳) رَأَيْتُ الْوَلَدَ الْمَسْرُورَ. ← صفت
 (۴) يُشَجِّعُ الْمُتَفَرِّجُونَ فَرِيقَهُمُ الْفَائِزَ فَرِحِينَ الْيَوْمَ. ← خبر

۱۸۳ "خُلِقْتَ أَجْرَامَنَا مِنَ الطَّيْنِ وَ لَيْسَتْ سَوَى عَظْمٍ وَ لَحْمٍ أَلَا تُبْصِرُ؟"

- (۱) پیکرهای ما از گل آفریده شد و جز یک استخوان و گوشت نیست آیا نمی‌بینی؟
 (۲) بدن‌هایمان از خاک خلق شده و به‌جز استخوانی و گوشتی نیست آیا نمی‌نگری؟
 (۳) پیکرهای آفریده‌شدهٔ ما از گل، چیزی مگر یک استخوان و تکه گوشتی نیست آیا نمی‌بینی؟
 (۴) بدن‌های ما از گل خلق شده و به‌جز استخوانی و گوشتی نیست آیا آن را ندیدی؟

- (١) لا علم لنا إلا ما علمتنا: هیچ دانشی برای ما نیست جز آنچه به ما آموختی!
- (٢) أنعم الفرنسيّة و أنا أشعر بالافتخار: زبان فرانسوی را می آموزم درحالی که احساس افتخار می کنم!
- (٣) تُعْطَى الْجَائِزَةُ لِمَنْ هُوَ أَهْلٌ لَهَا: جایزه را به کسی که برای آن برترین است، می بخشند!
- (٤) لا تَعْضِبْ فِرْنَ الْغَضَبِ مَفْسُدَةً: خشمگین مشو، پس قطعاً خشم مایه تباهی است!
- "بی گمان خدا دارای بخشش بر مردم است، ولی بیشتر مردم سپاسگزاری نمی کنند!" عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّعْرِيبِ: ١٨٥

- (١) إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ!
- (٢) إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ!
- (٣) إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ!
- (٤) إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ!

عَيْنُ مَا يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ فِيهِ تَاكِيدٌ لِلْفِعْلِ: ١٨٦

- (١) الْمُدْرَسَةُ تَحْدِمُ طَالِبَاتِهَا خِدْمَةً صَادِقَةً.
- (٢) عَلَيْكُمْ أَنْ تَحْتَبِرُوا مَرَارَةَ الْمَشَاكِلِ اخْتِبَارًا كَثِيرًا كَى تَذُوقُوا حَلَاوَةَ النِّجَاحِ.
- (٣) إِنَّا نُحْسِنُ الْمَسَاكِينَ إِحْسَانًا خَالِصِينَ!
- (٤) اجْعَلُوا أَمْوَالَكُمْ صَدَقَةً تُحَاسِبُ فِي الْآخِرَةِ حِسَابًا أَسْرَعَ!

عَيْنُ حَرْفًا مِنَ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ بِالْفِعْلِ يُفِيدُ التَّشْبِيهِ: ١٨٧

- (١) هُوَ يُسَجِّلُ هَدَفًا لَكِنَّ الْحَكْمَ لَمْ يَقْبَلْهُ!
- (٢) تَحْمِلُ أَثْمَارًا فِي زَهَابَةِ أَغْصَانِهَا كَالْحُبْرِ!
- (٣) كَأَنَّ الْهَدَفَ مِنْ تَقْدِيمِ الْقَرَابِينِ لِلْآلِهَةِ كَسَبُ رِضَاهَا وَ تَجَنُّبُ سَرِّهَا!
- (٤) إِنَّهَا كَانَتْ مُنْذُ طُفُولَتِهَا مُشْتَاقَةً إِلَى كُلِّ مَا يَرْتَبِطُ بِالشَّرْقِ!

عَيْنُ مَا فِيهِ "لا" نَافِيَةٌ لِلْجِنْسِ: ١٨٨

- (١) يَا أُخِي، لَا شَيْءَ أَجْمَلَ مِنَ الْعَفْوِ عِنْدَ الْقُدْرَةِ.
- (٢) لَيْسَ لَنَا عِلْمٌ بِمَا لَا يُحِبُّ اللَّهُ لِعِبَادِهِ.
- (٣) اِسْمَعْ أَنْ قَوْلَ لَا أَعْلَمُ نَصْفُ الْعِلْمِ.
- (٤) لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ عِنْدَ رَبِّنَا الْكَرِيمِ.

عَيْنُ الْخَطَا فِي بَيَانِ نَوْعِ "لا": ١٨٩

- (١) وَ لَا تَيَاسُوا وَ اعْلَمُوا أَنَّ التَّجَاحَ قَرِيبٌ! (لا النَّاهِيَةُ)
- (٢) إِنَّ الْكَافِرِينَ لَا يَدْعُونَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ: (لا النَّافِيَةُ)
- (٣) عَلَيْهِ أَنْ لَا يَتَكَلَّمَ فِي مَا لَيْسَ لَهُ بِهِ عِلْمٌ! (لا النَّاهِيَةُ)
- (٤) (لا عِلْمٌ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا): (لا نَفَى الْجِنْسِ)

"كان الطالب التَّاجِحُ يُحصِي أعماله الحسنة لأصدقائه و هو يذكر مشاكل كان قد تَخَلَّص منها!":

(۱) دانش‌آموزی که موفق بود کارهای خویش را برای دوستانش می‌شمرد حال آنکه مشکلاتی را که از آن‌ها خلاص شده بود بیان می‌کرد!

(۲) دانش‌آموز موفق کارهای خویش را برای دوستانش می‌شمرد درحالی‌که مشکلاتی را که از آن‌ها رهایی یافته بود بیان می‌کرد!

(۳) دانش‌آموز موفق کارهای خویش را برای دوستانش می‌شمرد مشکلاتی را که از آن‌ها رهایی یافته بود بیان می‌کرد!

(۴) دانش‌آموز موفق کارهای خویش را برای دوستانش شمرده مشکلات را از آن‌ها بیان کرده بود!

۱۹۱ عین "ان" لیس من الحروف المشبهة بالفعل:

(۱) علمت ان الله على كل شيء قدير.

(۲) ان ربك هو أعلم بمن ضل عن سبيله.

(۳) إذا تطلب ان تنجح في درسك فقم به.

(۴) لا يحزنك قولهم ان العزة لله جميعاً.

۱۹۲ عین الخطأ في الترجمة:

(۱) لماذا يبكي الطفل؟ لأنه جائع: برای چه کودک گریه می‌کرد؟ چرا که او گشنه بود.

(۲) إن أحسن الحسن الخلق الحسن: همانا بهترین نیکی‌ها، اخلاق نیکو است.

(۳) حصر الشياح في قاعة المطار: گردشگران در سالن فرودگاه حاضر شدند.

(۴) (و جعلنا السماء سقفاً محفوظاً): و آسمان را سقفی نگه داشته شده قرار دادیم.

۱۹۳ عین بیتاً لا تجد فيه المفردتين المضادتين:

(۱) فمّر بعلم و لا تطلب به بدلا فالناس موتی و أهل العلم أحياء!

(۲) دواؤك فيك و ما تبصر و دواؤك منك و لا تشعرا!

(۳) هل تراهم خلقوا من فضة أم حديد أم نحاس أم ذهب!

(۴) و قدر كل امرئ ما كان يحسنه و للرجال على الأفعال أسماء!

۱۹۴ عین غيرالصحيح في المفهوم:

(۱) (كل نفس ذائقة الموت): بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

(۲) كأن إرضاء الناس غاية لا تدرك: زندگی به مراد مردم نتوان کرد!

(۳) الحسد يأكل الحسنات كما تأكل النار الحطب: هرگز حسد نبردم بر منصبی و مالی إلا بر آن که دارد با دلبری و صالی

(۴) عداوة العاقل خير من صداقة الجاهل: دشمن دانا بلندت می‌کند بر زمینت می‌زند نادان دوست

۱۹۵ عین "لا" النافية للجنس:

(۱) لا تسبوا الناس فتكتسبوا العداوة بينهم.

(۲) لا تطعموا المساكين مما تأكلون.

(۳) (قالوا لا علم لنا إنك أنت علام الغيوب)

(۴) لا تجتمع خصلتان في مؤمن: البخل والكذب.

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ): مردم

- (۱) امت واحدی بوده‌اند، سپس خداوند پیامبران بشارت‌دهنده را مبعوث داشت!
- (۲) همگی یک امت‌اند، سپس خدا پیامبران مژده‌دهنده را فرستاد!
- (۳) یک امت بودند، پس خداوند پیامبرانی مژده‌دهنده را فرستاد!
- (۴) امتی یگانه بودند، پس الله انبیاء را بشارت‌دهنده مبعوث کرد!

عَيْنِ الْخَطَا؛

- (۱) وَ لَنْدُكُزُ مَثَلًا اِبْرَاهِيمَ (ع) الَّذِي حَاوَلَ لِهَدَايَةِ قَوْمِهِ: و ما باید به‌عنوان‌مثال ابراهیم (ع) را ذکر کنیم که برای هدایت قومش تلاش نمود.
- (۲) قَدَفَ الْكَفَارُ اِبْرَاهِيمَ (ع) فِي النَّارِ لَكِنَّ اللَّهَ اَنْقَذَهُ مِنْهَا: کافران ابراهیم (ع) را در آتش انداختند اما خداوند او را از آن نجات داد.
- (۳) حِينَما كَسَّرَ اِبْرَاهِيمُ الْاَصْنَامَ عَلَّقَ الْفُؤُوسَ عَلٰى كَتِفِهِ: هنگامی‌که ابراهیم (ع) بت‌ها را شکست تیرها را بر شانه‌اش آویخت.
- (۴) عِنْدَمَا رَجَعَ النَّاسُ اِلَى الْمَعْبَدِ وَجَدُوا اَصْنَامَهُمْ مُكْسَرَةً: وقتی‌که مردم به پرستشگاه برگشتند، بت‌های شکسته خویشتن را یافتند.

"إستشر الآخرين فيما لا تعلم و إن كانوا أصغر منك، فإن الاستشارة لا تُمَيِّزُ بَيْنَ الصَّغِيرِ وَ بَيْنَ الْكَبِيرِ!":

- (۱) درباره آنچه نمی‌دانی با دیگران مشورت کن اگرچه کوچک‌تر از تو باشند، چه مشورت کردن بین کوچک و بزرگ جدا نمی‌کند!
- (۲) درباره هرچه نمی‌شناسی با دیگران مشورت کن اگرچه آن‌ها از تو کوچک‌تر هستند، مشورت برای کوچک و بزرگ فرق قائل نیست!
- (۳) با دیگران درباره آنچه نمی‌دانی مشورت کن حتی اگر آن‌ها کوچک‌تر باشند، زیرا طلب مشورت بین کوچک و بزرگ جدایی قائل نیست!
- (۴) از دیگران درباره هر چیزی که نمی‌شناسی مشورت بخواه حتی اگر از تو کوچک‌تر بودند، پس مشورت خواستن میان کوچک و بزرگ فرق نمی‌گذارد!

عَيْنِ الْحَالِ:

- (۱) الموت ليس مخوفاً كما يظنّ بعض الناس،
- (۲) عندما نعيش خائفين من الموت،
- (۳) نفقد قدرتنا أمام مشاكل الحياة،
- (۴) و هذا هو الخوف الحقيقي الذي يقتلنا!

عَيْنِ وَاوِ الْحَالِيَةِ:

- (۱) أَشَاهِدُ قَاسِمًا وَ هُوَ جَالِسٌ بَيْنَ الشَّجَرَتَيْنِ.
- (۲) أَتَذَكَّرُ حَيَامَ الْحُجَّاجِ فِي مَنَى وَ عَرَفَاتِ وَ رَمَى الْجَمْرَاتِ.
- (۳) جَاءَ صَدِيقِي وَ جَرَّ سَيَّارَتِي بِالْجَزَارَةِ.
- (۴) لَا فِقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَ لَا عِبَادَةَ مِثْلَ التَّفَكُّرِ.

- (۱) مَنْ يَظْلَمُ عَلَى النَّاسِ أَوْ يُفْسِدُ فساداً: المفسدة!
- (۲) قِسمٌ صُلبٌ مِنَ الْجِسْمِ تَحْتَ الْجِلْدِ حَوْلَ اللَّحْمِ: العظم!
- (۳) الَّذِينَ يَتَشَابَهُ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ: الأكفاء!
- (۴) حَيْطٌ أبيضٌ فِي الْجِسْمِ يَجْرِي فِيهِ الْحَسُّ: العصب!

۲۰۲ (لا علم لنا إلا ما علمتنا):

- (۱) جز آنچه به ما یاد دادی، برای ما هیچ دانشی نیست!
- (۲) برای ما هیچ علمی نیست مگر اینکه به ما یاد دهی!
- (۳) هیچ علمی برای ما نیست مگر آنچه آموخته‌ایم!
- (۴) علم ما فقط چیزی است که به ما یاد داده‌ای!

۲۰۳ لا كنز أغنى من القناعة: عین غيرالمناسب لمفهوم العبارة:

- (۱) به نان خشک قناعت کنیم و جامه دلچ که بار محنت خود به که بار منت خلق!
- (۲) إرض بما قسم الله لك تكن أغنى الناس!
- (۳) الفقر مع الذي لا يقنع، فلا تحرص كثيراً!
- (۴) تواضع کند هوشمند گزین نهد شاخ پرمیوه سر بر زمین!

۲۰۴ عین كلمة ليس جمعها على وزن "أفعال":

- (۱) بَدَل
- (۲) دواء
- (۳) جِرم
- (۴) كُفء

۲۰۵ عین الحروف المشبهة بالفعل:

- (۱) يا حبيبي لا شيء أجمل من العفو عند القدرة.
- (۲) فَإِنَّ الْقَلْبَ يَمُوتُ كَالزَّرْعِ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ.
- (۳) لا تُطعموا المساكين مما لا تأكلون.
- (۴) بَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ.

۲۰۶ عین الصحيح عن الحروف التي تحتها خط:

- (۱) لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ! (لا التاهية)
- (۲) لا تَسْتَشِرِ الْكُذَّابَ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ! (لا النافية)
- (۳) أَنْ يُحْكِيَ شَابًا كَانَ كَذَّابًا! (حرف مشبهة بالفعل لبيان التأكيد)
- (۴) دَخَلْتُ مَسْجِدًا. فِي الْمَسْجِدِ رَأَيْتُ جَمَاعَتَيْنِ! (معناه الإشارة)

- (۱) فُزِرْ بَعْلِمٍ و لا تَطْلُبْ بِهِ بَدَلًا: پس دانش را پیروز گردان و برای آن جانشینی خواسته نشده!
- (۲) اَنْزَعِمُ اَنَّكَ جَرْمٌ صَغِيرٌ؟ آیا گمان می کنی که تو پیکری کوچک هستی؟
- (۳) بل تراهم خلقوا من طينة: بلکه آنان را می بینی که گلی را آفریده اند!
- (۴) هل تراهم خلقوا من فضة؟ آیا آنان را دیده ای که نقره ای را خلق می کنند؟

عَيْنٌ فِي كُلِّ مَجْمُوعَةٍ الْكَلِمَةُ الْغَرِيبَةُ.

- (۱) اَلْحَدِيدُ
- (۲) اَلنُّحَاسُ
- (۳) اَلطِّينُ
- (۴) اَلذَّهَبُ

عَيْنٌ مَا لَيْسَ فِيهِ "الْحَال":

- (۱) سافرت الأختان الناجحتان مشتافتين إلى السفر.
- (۲) ليس العدو قادراً على أن يغلب علينا في الحرب.
- (۳) أصدقاؤى يرجعون من المكتبة و هم يتكلمون.
- (۴) إِنَّ الفلاح يزرع القمح مقتدراً في المزرعة.

عَيْنٌ الصَّحِيحُ فِي التَّرْجُمَةِ: "لا تُطْعَمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ."

- (۱) نمی خورید آنچه را که به مستمندان می خورانید.
- (۲) مستمندان از آنچه شما می خورید، نمی خورند.
- (۳) از آنچه خودتان نمی خورید به مستمندان نخورانید.
- (۴) به مستمندان اطعام ندهید از آنچه که خودتان نخوردید.

استاد علیرضا افشار

”همایش ها“

@hamayesh_dr_afshar

تاریخ

گزینه ۲

۱

سرانجام نیروهای بختیاری به فرماندهی سردار اسعد و مجاهدان گیلانی با هدایت محمدولی خان تنکابنی و پیرم خان ارمنی در عملیاتی هماهنگ تهران را فتح کردند. با پناهندگی محمدعلی شاه به سفارت روسیه، دوره استبداد صغیر به سر آمد. (تیر ۱۲۸۸)

گزینه ۲

۲

کریمخان، بر خلاف سنت معمول، از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل‌الرعا یا نامید.

گزینه ۱

۳

روس‌ها با مشاهده توان نظامی نادر و جنگجویانش قبل از برخورد نظامی، نیروهای خود را از ایران بیرون برد.

گزینه ۳

۴

ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات نادر در هند، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد - و بازسازی باغ دلگشا از اقدامات دوران پادشاهی کریمخان محسوب می‌شود و در دوره نادر بازسازی شهر اصفهان صورت گرفت.

گزینه ۲

۵

حکومت قاجار برای تأمین مخارج روزافزون خود به‌ویژه هزینه هنگفت سفر شاهان به اروپا، اقدام به فروش مناصب حکومتی، بالا بردن مالیات‌ها و استقراض از روسیه و انگلستان کرد که تنها بر وخامت وضعیت اقتصادی افزود و خشم و نفرت بیشتر مردم را برانگیخت.

گزینه ۲

۶

با وقوع انقلاب صنعتی و ساخت سلاح‌های پیشرفته مانند تفنگ، توپ و کشتی‌های جنگی، توان سیاسی - نظامی دولت‌های اروپایی و سیاست‌های استعماری آنان به طرز چشمگیری توسعه یافت. قدرت‌های استعمارگر، به‌ویژه انگلستان و فرانسه، با گسترش مستعمرات خود در قاره‌های آسیا، آفریقا، آمریکا و اقیانوسیه با یکدیگر به رقابت و ستیز برخاستند. روسیه نیز با وجود اینکه از نظر علمی و فرهنگی به مراتب از کشورهای اروپای مرکزی و غربی عقب‌مانده‌تر بود، در قرن ۱۹م قدرت نظامی خود را به‌طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد و نسبت به همسایگان جنوبی خود سیاست توسعه‌طلبانه‌ای در پیش گرفت. ارتش روسیه در طول این قرن با هدف رسیدن به دریاهای گرم و آبراه‌های مهم، بارها به قلمرو امپراطوری عثمانی دریای سیاه و نیز سرزمین‌های بالکان و حوزه در شبه‌جزیره ایرانی در دو سوی دریای مازندران (خزر) یورش آورد و مناطق وسیعی را تسخیر و تصرف کرد.

گزینه ۱

۷

زمینه‌های نهضت مشروطه شامل: از دست رفتن بخش‌هایی از سرزمین‌های ایران - غلبه استعمار بر مملکت - استبداد دستگاه حاکم - مخالفت‌های مردم و علما با استبداد و استعمار - ورود اندیشه‌های جدید

گزینه ۴

۸

انقلاب صنعتی موجب تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی در اروپا و جهان شد؛ زیرا در نتیجه صنعتی شدن، کشورهای اروپایی به مواد اولیه، نیروی کار ارزان، بازار فروش محصولات، سرمایه مادی فراوان و حمایت دولت‌ها نیاز پیدا کردند.

گزینه ۴

۹

سازمان اداری و دیوانی ایران در عصر افشاریه و زندیه تا حدودی به سبب حاکمیت عناصر ایلی، غلبه تفکر نظامی‌گری، بی‌ثباتی سیاسی و کوتاه بودن دوره حاکمیت‌ها، رونق سابق را نداشت.

گزینه ۳

۱۰

پرسابقه‌ترین و گسترده‌ترین وزارت‌خانه در زمان قاجار، وزارت مالیه به ریاست مستوفی‌الممالک بود و مستوفیانی که نسل اندر نسل به شغل مستوفی‌گری اشتغال داشتند آن را اداره می‌کردند.

گزینه ۱

۱۱

شیوه تولید سهم بری دهقانی، در آن ساکنان روستاها و کشاورزان از تولید، سهم معینی دریافت می‌کردند.

گزینه ۳

۱۲

روحانیون به سبب نظارت بر موقوفات و دریافت وجوهات شرعی از نظر مالی از حکومت مستقل بودند. پس نفوذ اجتماعی ربطی به استقلال اقتصادی روحانیون ندارد و گزینه سه صورتی درستی دارد ولی ارتباط درستی را نشان نداده است پس غلط است.

گزینه ۱

۱۳

دولت ایران پس از شروع جنگ جهانی اول، اعلام بی‌طرفی کرد اما کشورهای درگیر در جنگ، به خصوص روسیه و انگلستان، به بهانه‌های مختلفی نقض کردند. در اوایل جنگ مأموران و جاسوسان آلمانی در مناطق مختلف ایران به اقداماتی بر ضد متفقین دست زدند.

گزینه ۴

۱۴

تفکر ملی‌گرایی، مردمان و گروه‌های قومی را که تاریخ و فرهنگ و زبان مشترکی داشتند، برانگیخت تا باهم یکی شوند و زیر پرچم حکومتی یکپارچه و مستقل قرار گیرند. ایتالیایی‌ها، آلمانی‌ها، لهستانی‌ها، صرب‌ها و مجارها تحت تأثیر اندیشه ملی‌گرایی، برای تأسیس حکومت ملی به پا خاستند.

گزینه ۲

۱۵

دولت ایران پس از شروع جنگ جهانی اول، اعلام بی‌طرفی کرد.

گزینه ۱

۱۶

در عصر قاجار برخی از تاریخ‌نگاران سنتی، درین پابندی به ساختار کلی تاریخ نویسی سنتی، بعضی از ویژگی‌های آن را نقد کردند.

گزینه ۴

۱۷

ناظم‌الاسلام کرمانی در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان برای نخستین‌بار به زندگی مردم و تکاپوی اجتماعی آنان اشاره کرد.

گزینه ۱

۱۸

سنت معماری ایرانی اسلامی که در دوران سلجوقی، تیموری و صفویان درخشش بی‌نظیری داشت، در عصر قاجار باتوجه‌به شرایط اقلیمی و آب‌وهوایی و نوع مصالح ساختمانی تداوم یافت. پس از اختراع دوربین عکاسی، مسافرانی که در عصر ناصری به اروپا می‌رفتند، تصاویر زیادی از بناهای آن سرزمین با خود به ایران آوردند.

گزینه ۴

۱۹

قانون اساسی مشروطه و متمم آن با اصلاحیه‌های جزئی که در دوران حکومت پهلوی در آن صورت گرفت، تا پیروزی انقلاب اسلامی (۱۳۵۷ ش) رسمیت داشت.

گزینه ۳

۲۰

ایتالیا با آلمان و اتریش - مجارستان در اتحاد سه‌گانه پیمان بسته بود.

گزینه ۱

۲۱

این قانون در پنجاه‌ویک اصل تنظیم شده بود.

گزینه ۱

۲۲

اسناد تاریخی از مهم‌ترین منابع پژوهش تاریخی به شمار می‌آیند و شامل کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان‌ها، معاهدات سیاسی، نامه‌های شخصی و اداری، اسناد مالی و قضایی، گزارش‌های اقتصادی، فرهنگی، نظامی و حقوقی می‌شوند.

گزینه ۳

۲۳

ایرانیان همراه با انقلاب مشروطه برای نخستین خواهان تغییر شیوه اداره کشور شدند نه تغییر حکومت که در سطحی اساسی‌تر است و از خواسته‌های اصلی در انقلاب اسلامی به حساب می‌آید.

گزینه ۲

۲۴

آقا محمدخان پس از تاج‌گذاری به عزم برچیدن بساط حکومت جانشینان نادرشاه و دستیابی به غنایم و گنجینه جواهرات او راه خراسان را در پیش گرفت.

گزینه ۱

۲۵

اثر مشهور گیون زوال و سقوط امپراطوری روم نام دارد. این اثر تحلیل نوین از یک امر تاریخی ارائه می‌دهد. در تاریخ‌نگاری جدید توجه به زندگی اجتماعی مردم بسیار حائز اهمیت است. همچنین توجه به دستاوردهای علوم جدید مانند باستان‌شناسی و سکه‌شناسی

گزینه ۳

۲۶

سده‌های هفدهم تا نوزدهم میلادی دو سوی عالم وضعیت دوگانه داشت.

گزینه ۲

۲۷

انقلاب صنعتی و تولید سلاح‌های پیشرفته مانند توپ و کشتی‌های جنگی، موجب گسترش استعمار در جهان شد.

گزینه ۲

۲۸

تدوین و نگارش "خدای‌نامه" (خدای‌نامک) در زمان ساسانیان را می‌توان نمونه‌های از دلبستگی ایرانیان به نگارش وقایع و ضبط سلسله حوادث تاریخی دانست.

گزینه ۱

۲۹

دولت روسیه از زمان پترکبیر، سیاست توسعه‌طلبانه‌ای را با هدف تسلط بر سرحدات شمالی ایران و عثمانی آغاز کرد. اقتدار نظامی نادرشاه و سپس آقا محمدخان مدت کوتاهی روس‌ها را وادار به عقب‌نشینی نمود اما در زمان حکومت فتحعلی شاه قاجار و پس از آنکه حاکم گرجستان خود را تحت حمایت دولت روسیه قرار داد، روس‌ها به منطقه قفقاز لشکرکشی کردند و گرجستان را تصرف نمودند. این اقدام سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه به حساب می‌آید.

گزینه ۴

۳۰

همه گزینه‌ها راجع به تصویر صدق می‌کند به جز گزینه ۴ که نویسنده کتاب "تاریخ ایران" سرپرسی سایکس می‌باشد.

جغرافیا

گزینه ۲

۳۱

به‌غیراز گزینه ۲ که پاسخ سؤال محسوب می‌شود. سه گزینه دیگر درباره موارد اساسی در تشکیل هسته اولیه هستند. برخی تغییرات محیط پیرامون مانند تغییرات آب‌وهوایی و رویدادهای سیاسی موجب از دست رفتن موقعیت یا اعتبار آن شهر می‌شود.

گزینه ۴

۳۲

فقیران شهری به علت اختلاف طبقاتی شدید، رعایت نشدن عدالت اجتماعی در توزیع درآمد و بی‌توجهی حکومت‌ها به حمایت‌های تأمین اجتماعی، پول کافی برای اجاره یا خرید مسکن ندارند.

گزینه ۳

۳۳

برنامه ریزان پس از مطالعه و شناسایی کاربری‌های موجود در شهر، میزان وسعت هر کاربری یا عملکرد را نسبت به مساحت کل شهر محاسبه می‌کنند.

گزینه ۳

۳۴

منظور از اصطلاح شهرنشینی، افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن است.

گزینه ۳

۳۵

بسیاری از اطلاعاتی که امروزه با آن‌ها سروکار داریم، به‌نحوی با موقعیت مکانی ارتباط دارند. برای مثال، شهرها و روستاها، کارخانه‌ها، بناها و آثار تاریخی، پوشش گیاهی، جمعیت، ناهمواری‌ها، منابع و معادن، تأسیسات و تجهیزات شهری، راه‌ها و شبکه‌های حمل‌ونقل و... هر یک فضایی جغرافیایی را اشغال کرده‌اند و ویژگی‌هایی دارند؛ به‌عبارت‌دیگر، داده‌ها و اطلاعات دو مؤلفه دارند: موقعیت جغرافیایی دارند (داده‌های مکانی) و دارای ویژگی‌هایی هستند (داده‌های توصیفی)

گزینه ۲

۳۶

در برنامه‌ریزی‌های عمرانی مانند احداث صنایع، مراکز درمانی، دانشگاه‌ها و جاده‌ها نیازهای جمعیتی حال و آینده مناطق مختلف کشور در نظر گرفته می‌شود.

گزینه ۳

۳۷

گسترش انقلاب سبز

گزینه ۱

۳۸

در طرح‌های هادی روستایی کاربری‌های اراضی روستا شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه می‌شود. در این طرح‌ها ساماندهی کاربری‌های مسکونی، کشاورزی، خدماتی و نیازها و همچنین چگونگی گسترش روستا در آینده معین می‌شود و راهکارهایی برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها ارائه می‌گردد.

گزینه ۳

۳۹

باتوجه به جدول صفحه ۱۱، سال ۲۰۱۴ در آمریکای شمالی ۵,۸۱ درصد شهرنشینی وجود داشت.

گزینه ۴

۴۰

بخش غیررسمی

گزینه ۱

۴۱

روستاییانی که از روستا به شهرها مهاجرت می‌کنند عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص هستند و فرصت‌های شغلی که در شهرها محدود است باعث می‌شود مهاجران به کارهایی مانند کارگری موقتی و روزمزد یا خدمت‌کاری در رستوران‌ها و نظایر آن مشغول شوند.

گزینه ۲

۴۲

سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری، مقر (مکان و جایگاه) و موقعیت آن است.

گزینه ۴

۴۳

دسترسی عادلانه همه مردم به حمل و نقل با کمترین هزینه، مستلزم رعایت ویژگی "توجه به عدالت در توسعه" به منظور دسترسی به تعادل در توزیع امکانات و همینطور "توجه به نیازهای حال و آینده" جمعیت در مناطق مختلف کشور است.

گزینه ۴

۴۴

شهر کوچک با توجه به شکل صفحه ۷ به دلیل تعداد جمعیت بالایی که نسبت به گزینه‌های دیگر دارد. نسبت به جمعیت باید ارائه خدمات بهتری را داشته باشد.

گزینه ۱

۴۵

پایداری شهر حد و حصر و نقطه انتهایی ندارد. مدیران و برنامه‌ریزان شهرها تلاش می‌کنند که به درجاتی از پایداری دست یابند.

گزینه ۴

۴۶

مسکن یکی از مهم‌ترین نیازهای انسان است و شهرها با مسئله مسکن روبه‌رو هستند.

گزینه ۴

۴۷

از سال ۱۳۳۵، روند شهرنشینی در ایران سرعت گرفت و دوره شهرنشینی سریع آغاز شد.

گزینه ۲

۴۸

حمل و نقل جاده‌ای برای مسافت‌های کوتاه (کمتر از ۴۰۰ کیلومتر) مناسب‌تر است. - مصرف سوخت در حمل و نقل ریلی یک‌هفتم حمل و نقل جاده‌ای است.

گزینه ۳

۴۹

اصلاحات ارضی در سه مرحله با سلب مالکیت مالکان بزرگ "ارباب‌ها" و واگذاری زمین به دهقانان خرده‌پا انجام گرفت، اما به سبب:

الف) تقسیم نادرست زمین‌ها، ب) حمایت نکردن دولت از کشاورزان، ج) توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی، نه تنها وضع روستاییان بهتر نشد بلکه شرایط انهدام کشاورزی در ایران فراهم آمد.

گزینه ۲

۵۰

سندج

گزینه ۱

۵۱

علت اصلی رشد سریع شهرنشینی در کشورهای در حال توسعه، علاوه بر رشد طبیعی جمعیت شهری، عامل مهاجرت زیاد از روستا به شهرها بوده است. به این ترتیب که با توسعه صنعتی، کارخانه‌ها به نیروی کار نیاز پیدا کردند و در نتیجه، روستاییان برای دریافت دستمزد بیشتر و خدمات و تسهیلات بهتر، به نواحی شهری مهاجرت نمودند.

گزینه ۳

۵۲

در سال ۱۹۵۰ میلادی، دو شهر لندن و نیویورک بیشتر از ۸ میلیون نفر جمعیت داشتند. در سال ۱۹۹۰ ده شهر با بیش از ۱۰ میلیون نفر در جهان وجود داشت.

گزینه ۴

۵۳

مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر رو روستا فعالیت‌های اقتصادی آن‌ها است. متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیتی است.

گزینه ۳

۵۴

از ویژگی‌های GIS توانایی مکان‌یابی و قابلیت برقراری ارتباط منطقی و ریاضی بین انواع اطلاعات.

گزینه ۱

۵۵

عوامل طبیعی بیشترین نقش را در انتخاب مکان و سکونت جمعیت داشته‌اند. سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری مقر و موقعیت آن است.

گزینه ۴

۵۶

شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به‌طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود؛ بدون اینکه منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط‌زیست دارد.

گزینه ۲

۵۷

در برنامه‌ریزی شهری، تجهیزات و تسهیلات شهری و همچنین خدمات عمومی مورد مطالعه قرار می‌گیرد و نسبت آن‌ها با تعداد جمعیت ساکن در شهر سنجیده می‌شود تا نیازها مشخص و کمبودها برطرف گردد.

گزینه ۲

۵۸

در سال ۱۳۵۸ جهاد سازندگی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبسنندگی کشاورزی تشکیل شد.

گزینه ۱

۵۹

از ترکمنستان به افغانستان

آمایش سرزمین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منظم جمعیت، فعالیت‌ها و تجهیزات و امکانات در سطح سرزمین.

جامعه‌شناسی

ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شوند.

اصطلاح جنگ‌های نامنظم را اولین بار شهید چمران به کار برد.

عبارات ۱، ۲ و ۳ صحیح هستند.

عبارت ۴: تلاش ما برای شناخت قوانین طبیعت به هیچ‌وجه این قوانین را تغییر نمی‌دهد.

همه ما از آنجاکه عضوی از جامعه هستیم، با کنش‌های اجتماعی خود، در حفظ وضع موجود یا تغییر آن، اثر می‌گذاریم. اگرچه میزان تأثیرگذاری همه اعضای جامعه یکسان نیست و صاحبان برخی مشاغل و مسئولیت‌ها، نسبت به سایرین اثرگذاری بیشتری دارند.

این پرسش که چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید، یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است.

نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند.

جامعه‌شناسان برای شناختن نظم از امور آشنا و مأنوس "آشنایی‌زدایی" می‌کنند. یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی نظم را می‌شناسند.

گزینه ۲

۶۸

در قرن نوزدهم میلادی برخی متفکران آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر مدّعی شدند که هرچند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند. مطالعه پدیده‌های طبیعی از طریق حواس امکان‌پذیر نیست بلکه باید آن‌ها را فهمید (جامعه‌شناسی تفهمی)

گزینه ۱

۶۹

در جامعه‌شناسی بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.

گزینه ۴

۷۰

در روش قوم‌نگاری، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقق درباره آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند، خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد و کنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد.

گزینه ۱

۷۱

تفاوت کنش‌های ما در معنای متفاوت‌شان است و دقیقاً همین معنای متفاوت، هویت آن‌ها را تعیین می‌کند و از آن‌ها پدیده مختلف می‌سازد.

گزینه ۳

۷۲

اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم، که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.

گزینه ۱

۷۳

جامعه‌شناسان پوزیتیویست که می‌خواستند انسان را بر جامعه مسلط کنند، او را مغلوب جامعه ساختند.

گزینه ۲

۷۴

قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر و ساماندهی آن و پیش‌بینی کنش‌های ما و فراهم آوردن امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را ممکن می‌سازد.

گزینه ۳

۷۵

علوم اجتماعی، به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

گزینه ۲

۷۶

در رویکرد پوزیتیویستی پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی دانسته می‌شود.

تبین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند. صنعت عصری بود که به انباشت ثروت سرمایه‌داران و موقعیت آنان سرعت بخشید.

بعضی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، هویت‌زدایی از پدیده‌های اجتماعی و انسانی می‌کنند.

بحران زیست‌محیطی به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی و بیکاری منجر شده است.

بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و... دچار اخلاق‌گزیزی می‌شوند.

زندگی اجتماعی انسان‌ها بر خلاف زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است و صورت‌های گوناگون دارد.

جهان اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

پرسش‌نامه یا پاسخ‌های چندگزینه‌ای، از ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های کمی است.

ماکس وبر از سلطه نوعی از نظم که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

به اعتقاد ماکس وبر جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند علم می‌داند.

به گفته پاول کله، در ورای ابهام، رمز و رازی نهفته است که با هنر می‌توان به آن راه یافت.

مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. از نظر او، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

ابن‌خلدون با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود، را از عصیبت به‌عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.

رویکرد تبیینی با استفاده از روش‌های کمی به دنبال پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است، گرایش افراطی به فضای مجازی یک مسئله اجتماعی است.

مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد.

در رویکرد تفسیری، از روش‌های تجربی استفاده می‌شود و جامعه‌شناس از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌کند و به دنبال فهم آن‌ها است. اگر تفسیرهای جوانان و نوجوانان را در نظر بگیریم، متوجه خواهیم شد که عامل اصلی گرایش این کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، معنای استفاده از این ابزار است. بیشتر جوانان و نوجوانان استفاده هرچه بیشتر از این‌ها را به روز بودن، سرگرمی، هیجان، آزادی و توانایی معنا می‌کنند. این قبیل معانی و انگیزه‌ها، عوامل اصلی حضور افراطی جوانان و نوجوانان در فضای مجازی است.

رویکرد انتقادی از پدیده‌های اجتماعی انتقاد می‌کند، اما نمی‌تواند حقیقت و فضیلتی را کشف کند و این رویکرد به ارزیابی و داوری پدیده‌ها می‌پردازد و معتقد است که اعتیاد به فضای مجازی برای جوانان خطرناک است و آن‌ها را از فضای واقعی زندگی جدا می‌کند.

پدیده‌های هم‌تغییر قابل مشاهده‌اند و می‌توان آن‌ها را با روش کمی و آماری مطالعه کرد.

کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی، فعال و خلاق‌اند. همین فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن، پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی می‌شود.

جامعه‌شناسان ویژگی‌های کنش یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفهیمی-تفسیری هموار ساخت.

این دانش را انسان‌ها در طول زندگی خود به دست می‌آورند؛ یعنی این دانش حاصل از زندگی است.

- رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند، بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.
- جامعه‌شناسان انتقادی یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.

- در گونه‌شناسی نظام‌های سیاسی ارسطو، الیگارش، حکومت اقلیت بر اساس خواست و میل افراد است.
- از نظر مارکس وبر، جهان متجدد از هیچ‌گونه قداستی برخوردار نیست.
- در دیدگاه آگوست کنت، با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.

فلسفه

در قدم دوم برای درک شناخت دو مفهوم وجود و ماهیت مطرح می‌شود:

تفاوت موجودات و پدیده‌ها را بر اساس مفهوم وجود و وحدت میان پدیده‌ها و موجودات را بر اساس مفهوم ماهیت شناخته می‌شوند. بر این اساس هستی بیانگر وجه تشابه و چیستی بیانگر وجه تمایز می‌باشد.

هیوم امکان معروف از طریق استدلال عقلی و بدون تجربه را رد می‌کند و می‌گوید درک علیت از طریق هم ممکن نیست، چون علیت مفهومی فراتر از حس است.

ماهیات ذاتاً با وجود رابطه امکانی دارند، اما از این حالت امکانی وقتی خارج می‌شوند و تحقق می‌یابند و خوب برایشان ضروری می‌شود؛ بنابراین رابطه واقعیات (جهان هستی) با وجود یک رابطه ضروری است. و تشبیه دو کفه ترازو برای تبیین بهتر پدیده‌ها و مفاهیم در مرتبه وجودی ممکن‌الوجود مطرح شده است. (دو حالت هستی و نیستی)

الف) هیوم معتقد است ما از طریق حس و تجربه تنها توالی میان پدیده‌ها را درک می‌کنیم نه رابطه علیت را.
ب) طبق نظر هیوم که تجربه را مبنای همه شناخت‌های بشر می‌داند و جز تجربه راهی برای آگاهی از جهان نمی‌پذیرد، علیت رابطه‌ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد؛ بنابراین منکر اصل علیت است.

دقت کنید بحث مغایرت وجود و ماهیت توسط ابن‌سینا پایه‌ی یکی از برهان‌های او در اثبات وجود خدا به نام برهان وجوب و امکان می‌باشد و مکتب فلسفی که بر این اساس در قرون وسطی در اروپا توسط توماس آکوئیناس مطرح شد با عنوان مکتب فلسفی تومیسم معروف شد.

صدرالتألهین وابستگی و تعلق موجودات را از ناحیه وجودی می‌داند نه حالت امکانی. هر موجودی برای وجود یافتن ذاتاً نیازمند و وابسته به غیر است، یعنی نقص وجودی دارد و وابسته و نیازمند و هر آن خداوند غنی مطلق پرتو وجودی خود را از آن‌ها بردارد کل موجودات نبود می‌شوند. ملاصدرا این دیدگاه را امکان فقری یا فقر وجودی نامید تا از امکان ماهوی ابن‌سینا متمایز سازد چراکه ابن‌سینا به حالت امکانی موجودات به جای وجود پرداخته است.

اصل	لازمه و نتیجه اصل
۱- اصل علیت	۱- ارتباط و پیوستگی میان هر شیء و منشاء آن
۲- اصل وجوب بخشی علت به معلول	۲- تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی
۳- اصل سنخیت میان علت و معلول	۳- نظم و قانونمندی‌های معین میان دسته‌های مختلف پدیده‌ها

از نظر ایمانوئل کانت؛ مسئولیت‌پذیری و رعایت اخلاق تنها در جایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند. برای موجودات بدون اختیار وظیفه اخلاقی معنا ندارد.

اصل وجوب علی و معلولی باعث می‌شود که اگر کاری به هدفش نرسید، به دنبال یافتن اشکال باشیم.

خدا نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است و این با چند خدایی یونان تفاوت دارد و از نظر افلاطون کار خداوند هدفدار است و بر اساس حکمت و برای هدف خاصی صورت می‌گیرد.

ما همواره حوادثی را در پی حوادث دیگر مشاهده می‌کنیم، اما در این تجربه‌ها هرگز چیزی را به نام رابطه علیت بین دو حادثه رؤیت نمی‌نماییم. تعاقب دو حادثه و اینکه یکی از آن‌ها مقدم و دیگری مؤخر اتفاق می‌افتد، به تأثیر و تأثر میان آن‌ها گواهی نمی‌دهد.

اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی نهایت پیش برود، یعنی منتهی به علتی نشود که معلول دیگری نباشد، تسلسل علل نامتناهی پیش می‌آید.
نکته: اگر سلسله علت‌ها به یک موجود غیروابسته ختم بشود، تسلسل پیش نمی‌آید.

ابن‌سینا به بحث مغایرت وجود و ماهیت توجه خاص داشت و بر این اساس گفته‌اند فرق بین ماهیت و وجود بی‌تردید یکی از اساسی‌ترین آراء فلسفی در تفکر اسلامی است.

بحث مغایرت وجود و ماهیت پایه برهان وجوب و امکان در اثبات وجود خدا می‌باشد.

ارسطو در توصیفاتى که از خدا و مبداء نخستین جهان مطرح می‌کند از عباراتی مانند شریف‌ترین موجود، خیر، جمال، زیبایی، ضرورتاً موجود، محرک غیرمتحرک، دارای حیات، تغییر ناپذیر و دارای عالی‌ترین اندیشه یاد می‌کند.

دقت کنید: مفهوم دمیورژ یا صانع توسط افلاطون مورد تأکید قرار گرفت.

دیوید هیوم فیلسوف حس‌گرا و تجربه‌گرای قرن ۱۸ م. انگلستان مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی را برهان نظم می‌داند که از تجربه گرفته شده و بر این اساس قابلیت اثبات یک وجود ازلی و نامتناهی (خداوند) ندارد.

کتاب شفا مهم‌ترین و جامع‌ترین اثر ابن‌سینا شامل: ۴ علم منطق، طبیعیات، ریاضیات، الهیات است، پس علم اخلاق را دربرنمی‌گیرد و به آن نپرداخته است.

فرض و حمل مدور بودن برای موضوع دایره یک حمل ضروری بوده و نیاز به دلیل ندارد و به این علت در اینجا حمل اول ذاتی مطرح است.

توجه خاص ابن‌سینا به بحث مغایرت وجود و ماهیت مقدمه طرح مباحث جدید قرار گرفت و این نظر پایه یکی از برهان‌های ابن‌سینا در جهت "اثبات وجود خدا" به نام برهان "وجوب و امکان" می‌باشد.

دقت کنید: برهان فقر وجودی از اصول حکمت متعالیه بوده و توسط ملاصدرا ارائه شده است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

ضمناً توجه کنید: مغایرت وجود و ماهیت ذهنی (انتزاعی) می‌باشد ولی به‌عنوان هدف برهان وجوب و امکان مطرح نیست، بلکه مقدمه‌ ارائه این برهان بوده است.

مهم‌ترین و جامع‌ترین اثر ابن‌سینا کتاب شفا می‌باشد که دایرة‌المعارف فلسفی در چهار بخش: منطق، طبیعیات، ریاضیات و الهیات است و در این اثر نظر خود را در بحث هستی و چیستی با عنوان مغایرت وجود و ماهیت مطرح می‌کند.

دقت کنید: کتاب اشارات و تنبیهات بیانگر آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا با رنگ و بوی عرفانی است که در آن به تشریح "حمل اول ذاتی - حمل شایع صنایع" پرداخته شده است.

ضمناً: برهان مغایرت وجود و ماهیت در کتب فلسفی با عنوان "نیازمندی حمل وجود در ماهیت به دلیل" یاد شده که در گزینه‌های ۱ و ۲ جهت نیازمندی برعکس معرفی شده است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

بحث فیلسوف خواه مسلمان، خواه مسیحی و یا پیرو هر آئین و مسلک دیگری دربارهٔ خداوند، تا وقتی فلسفی است که از روش فلسفه یعنی استدلال عقلی استفاده کند و نتایج تفکر خود را به صورت استدلالی عرضه نماید. همان طور که دکارت و کانت با اینکه مسیحی بودند، ولی چون با روش فلسفی به اثبات خداوند پرداخته‌اند، بحث آن‌ها یک بحث فلسفی به شمار می‌آید؛ بنابراین فیلسوف کسی نیست که دین و آئینی نداشته باشد، بلکه کسی است که بر اساس قواعد فلسفی (نه علمی) از عقیدهٔ خود دفاع نماید.

وقتی کاری به انجام نمی‌رسد یعنی یکی از اجزاء مقدمات لازم فراهم نشده و این معنای اول اتفاق است.

اشکال راسل آن است که می‌گوید هرچیزی علتی می‌خواهد و این به معنای تسلسل علل نامتناهی است و نتیجه اش این است که هیچ گاه هیچ چیز به وجود نمی‌آید.

ابن‌سینا بزرگ‌ترین شارح (شرح‌دهنده) حکمت مشاء از فلاسفهٔ بزرگ اسلامی در مهم‌ترین کتاب فلسفی خود، یعنی الهیات شفا، دربارهٔ "اتفاق" و مفاهیم دیگری از قبیل شانس سخن گفته است، چراکه او تأکید داشت از وظایف مهم فلاسفه دقت در مفاهیم عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق آن‌ها بوده است.

به اعتقاد ابن‌سینا، اشیا جهان "واجب‌الوجود بالغیر" هستند واجب‌الوجود بالذات، همان ذاتی است که وجود برایش ضرورت دارد و این ضرورت، از ناحیهٔ خود آن ذات است نه از ناحیهٔ یک امر بیرونی.

در گزینهٔ ۲ به خوبی مراحل استدلال فارابی در اثبات وجود خدا به طور دقیق مطرح شده است که فارابی از این برهان با عنوان برهان اسد و اخصر یاد می‌کند.

نوع حمل ذکرشده در صورت سؤال و گزینه اول نیازمند دلیل نیست و حمل ذاتی است، اما سایر گزینه‌ها حمل نیازمند دلیل است. بنابراین چون این حمل به دلیل نیاز ندارد، مانند حمل شکل بر دوزنقه است.

خداوند وجود صرف و وجود محض است و ماهیت ندارد؛ زیرا اگر ماهیت می‌داشت به اجزاء ذاتی و ماهوی خودش وابسته می‌شد و این با بی‌نیازی مطلق و غنای ذاتی خداوند در تناقض است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌های ۲، ۳ و ۴: عباراتی درست هستند که از بحث جهان ممکنات به صورت مفهومی نتیجه‌گیری می‌شوند.

پس از افلاطون، ارسطو که از قدرت استدلال و منطق قوی‌تری برخوردار بود تلاش کرد برهان‌هایی بر وجود خدا و مبداء نخستین جهان ارائه کند. این استدلال‌ها اگر چه قدم‌های اولیه بوده‌اند از استحکام خاصی برخوردار بودند. (نه عدم استحکام ← تأیید گزینه ۳)
برهان مشهور ارسطو بر اثبات وجود خدا برهان حرکت است.

رابطه قضیه در ارتفاع و میانه مثلث یکی است امکانی است و رابطه قضیه "انسان ممکن‌الوجود بالذات است"، ضروری و وجوبی است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه "۱": انسان ممکن‌الوجود بالذات است ← ضروری.
گزینه "۳": ارتفاع و میانه ملت یکی است ← امکانی.
گزینه "۴": انسان موجود واجب‌الوجود بالغیر است ← ضروری.

تأیید گزینه ۳: تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی پیامد و نتیجه مستقیم اصل وجوب بخشی علی و معلولی می‌باشد، که به طور غیرمستقیم از پیامدهای اصل علیت است.
توضیح اینکه گزینه‌های (۱، ۲ و ۴) از نتایج مستقیم و اساسی اصل علیت عنوان شده‌اند. (جدول صفحه ۲۰)

ابن‌سینا در کتاب شفا به تشریح مغایرت وجود و ماهیت به طور کامل پرداخته است، که این برهان در کتاب‌های فلسفی تحت عنوان نیازمندی حمل وجود بر ماهیت به دلیل نیز یاد شده است و حاج ملاهادی سبزواری در کتاب شرح منظومه به تشریح آن پرداخته است.

افلاطون معتقد است نظم واحد حاکم بر جهان، نشانه خلقت آگاهانه است و خلقت آگاهانه با چند خدایی منافات دارد.
نکته: در گزینه ۳: نظم جهان معلول خلقت آگاهانه است.

گزینه ۱

۱۲۱

نکته: تعداد خانه‌های جدول ارزش n گزاره به صورت $2^n \times n$ است!
بنابراین:

$$2^n \times n = 64 \Rightarrow n = 4$$

(البته با امتحان کردن گزینه‌ها به راحتی می‌توان $n = 4$ را یافت!)

گزینه ۳

۱۲۲

جمله عمومی یک دنباله حسابی به صورت $a_n = a_1 + (n - 1)d$ است:

$$\begin{cases} a_1 = 14 \\ d = 12 - 14 = -2 \end{cases} \Rightarrow a_{18} = 14 + 17(-2) = -20$$

گزینه ۴

۱۲۳

طبق اصل جمع خواهیم داشت:

$$5 + 4 + 7 = 16$$

می‌توان گفت در کل ۱۶ حیوان داریم که یکی از آن‌ها را انتخاب می‌کنیم.

گزینه ۴

۱۲۴

$$a_{n+1} = 2a_n; a_1 = 2 = 2^1$$

$$n = 1; a_2 = 2a_1 = 2 \times 2 = 4 = 2^2$$

$$n = 2; a_3 = 2a_2 = 2 \times 4 = 8 = 2^3$$

$$n = 3; a_4 = 2a_3 = 2 \times 8 = 16 = 2^4$$

$$n = 4; a_5 = 2a_4 = 2 \times 16 = 32 = 2^5$$

$$\vdots \quad \vdots$$

$$a_n = 2^n$$

گزینه ۱

۱۲۵

$$a_n = 2^{n-2} \Rightarrow a_2 = 2^{2-2} = 2^0 = 1$$

$$a_4 = 2^{4-2} = 2^2 = 4 \Rightarrow a_2 + a_4 = 1 + 4 = 5$$

از نمودار داده شده نتیجه می‌گیریم که: $S = 9 - 8 = 1$ و $\bar{x} = 8$; باتوجه به اطلاعات متن سؤال هم خواهیم داشت:

$$R = 20 + S = 20 + 1 = 21, \text{ میانگین} = 2 \times 8 = 16$$

$$R = \max - \min \Rightarrow 21 = \max - 2 \Rightarrow \max = 23, IQR = Q_3 - Q_1 = 12$$

این جواب‌ها فقط در نمودار گزینه ۴ صدق می‌کنند.

کل جعبه دارای $9 = 4 + 2 + 3$ مهره است. از بین این مهره‌ها ۳ مهره انتخاب می‌کنیم:

$$n(S) = \binom{9}{3} = \frac{9!}{(9-3)! \times 3!} = \frac{9!}{6! \times 3!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6! \times 3 \times 2} = 84$$

برای این که حداکثر ۲ مهره قرمز باشد باید دو مهره قرمز یا یک مهره قرمز و یا صفر مهره قرمز داشته باشیم:

$$6 = \underset{\text{آبی}}{4} + \underset{\text{سفید}}{2} \text{ غیرقرمز}$$

$$n(A) = \binom{3}{2} \times \binom{6}{1} + \binom{3}{1} \times \binom{6}{2} + \binom{3}{0} \times \binom{6}{3}$$

$$= (3 \times 6) + (3 \times 15) + (1 \times 20) \Rightarrow n(A) = 18 + 45 + 20 = 83$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{83}{84}$$

پیشامد اینکه تعداد روها بیشتر از پشت‌ها باشد به صورت زیر است:

$$(r, r, r), (r, r, p), (r, p, p), (r, p, r)$$

$$\Rightarrow n = 4$$

اول: مجموع بیست جمله اول برابر است با:

$$S_{20} = \frac{20}{2}(2a_1 + 19d) \Rightarrow S_{20} = 10(2a_1 + 19d) = 20a_1 + 190d$$

دوم: اگر به جمله اول ۳ واحد اضافه کنیم و از قدر نسبت ۲ واحد کم کنیم، مجموع بیست جمله اول برابر است با:

$$S'_{20} = 20(a_1 + 3) + 190(d - 2) = 20a_1 + 190d - 320$$

مشخص است که در حالت دوم، مجموع ۲۰ جمله اول با عدد -320 جمع شده است.

$$\begin{array}{l}
 \text{یک ایرانی و یک ژاپنی : } \underbrace{\binom{5}{1}}_{\text{انتخاب یک ایرانی}} \times \underbrace{\binom{3}{1}}_{\text{انتخاب یک ژاپنی}} = 15 \\
 \text{یک ایرانی و یک چینی : } \underbrace{\binom{5}{1}}_{\text{انتخاب یک ایرانی}} \times \underbrace{\binom{4}{1}}_{\text{انتخاب یک چینی}} = 20 \\
 \text{یک ژاپنی و یک چینی : } \underbrace{\binom{3}{1}}_{\text{انتخاب یک ژاپنی}} \times \underbrace{\binom{4}{1}}_{\text{انتخاب یک چینی}} = 12
 \end{array} \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \xrightarrow{(+)} 47$$

جمله کوچکتر a_n و جمله بعدی a_{n+1} است:

$$\begin{aligned}
 a_{n+1} &= (n+1)^2 - (n+1) \\
 a_n &= n^2 - n \\
 a_{n+1} - a_n = 12 &\Rightarrow (n+1)^2 - (n+1) - (n^2 - n) = 12 \\
 &\Rightarrow n^2 + 2n + 1 - n - 1 - n^2 + n = 12 \Rightarrow 2n = 12 \Rightarrow n = 6 \\
 a_6 &= 36 - 6 = 30
 \end{aligned}$$

فضای نمونه‌ای این آزمایش $6^2 = 36$ حالت دارد.
فضای مطلوب به صورت زیر است:

$$A = \left\{ \begin{array}{l} (1,1), (1,2), (2,1), (1,4), (4,1), (1,6), (6,1) \\ (2,3), (3,2), (2,5), (5,2), (3,4), (4,3) \\ (5,6), (6,5) \end{array} \right\}$$

این مجموعه ۱۵ عضوی است:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{15}{36} = \frac{5}{12}$$

$$n(n \times (n-1)! + (n-1)!) = n(n-1)!(n+1) = (n+1)!$$

$$a_{n+1} = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(a_n + \frac{\sqrt{2}}{a_n} \right), \quad a_1 = \sqrt{2}$$

$$k = \sqrt{2} :$$

$$n = 1 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(a_1 + \frac{\sqrt{2}}{a_1} \right) \Rightarrow a_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\sqrt{2} + \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} \right) = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}}$$

$$n = 2 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(a_2 + \frac{\sqrt{2}}{a_2} \right) \Rightarrow a_3 = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{2}}{\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}}} \right)$$

$$\Rightarrow a_3 = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} + \frac{1\sqrt{2}}{\sqrt{2}} \right) \Rightarrow a_3 = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\frac{2\sqrt{2} + \sqrt{2}}{\sqrt{2}} \right) = \frac{3\sqrt{2}}{2\sqrt{2}}$$

تعداد پاره‌خط‌ها با n نقطه:

$$(n-1) + (n-2) + (n-3) + \dots + 0 = \frac{n(n-1)}{2} = \frac{n(n-1)}{2}$$

$$n = 40 \Rightarrow \frac{40(40-1)}{2} = 780$$

عبارت را ساده‌تر می‌کنیم:

$$\frac{n(n-1)!}{(n-1)!} = \frac{(2n)(2n-1)(2n-2)!}{(2n-2)!} \Rightarrow n = (2n)(2n-1)$$

$$\Rightarrow n = 4n^2 - 2n \Rightarrow 4n^2 - 3n = 0 \Rightarrow n(4n-3) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n = 0 \\ n = \frac{3}{4} \end{cases}$$

اما به ازای هر دو مقدار به دست آمده برای n ، عبارات معادله اعدادی غیرحسابی می‌شوند:

$$n = 0 \Rightarrow \frac{0!}{(-1)!} = \frac{0!}{(-2)!}$$

$$n = \frac{3}{4} \Rightarrow \frac{\left(\frac{3}{4}\right)!}{\left(-\frac{1}{4}\right)!} = \frac{\left(\frac{3}{2}\right)!}{\left(-\frac{1}{2}\right)!}$$

پس مقدار قابل قبول برای n وجود ندارد.

$$\begin{array}{cccc} & & 1 & \\ & 1 & & 1 \\ 1 & & 2 & & 1 \end{array} \Rightarrow 1 + 2 + 1 = 4$$

برای به دست آوردن جمله سوم و چهارم باید در جمله عمومی دنباله جای n ، عددهای ۳ و ۴ را قرار دهیم:

$$a_3 = 2 \times 3 + 3 = 9 \quad \Rightarrow \quad a_3 + a_4 = 9 + 11 = 20$$

$$a_4 = 2 \times 4 + 3 = 11$$

الف) تعداد حالت‌های انتخاب ۲ نفر پایه دوازدهم و یک نفر پایه یازدهم:

$$\binom{6}{2} \times \binom{5}{1} = 15 \times 5 = 75$$

ب) تعداد حالت‌های انتخاب ۳ نفر پایه دوازدهم:

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{3! \times 3!} = 20$$

پ) تعداد کل حالت‌ها عبارت‌اند از:

$$75 + 20 = 95$$

$$5 + 7 + 3 + 2 = 17$$

جملات را می‌توانیم به صورت زیر بنویسیم:

$$-2d, -d, 0, d, 2d$$

$$(-2d)^2 + (-d)^2 + 0 + (d)^2 + (2d)^2 = 10d^2 = 1210 \Rightarrow d^2 = 121 \Rightarrow d = \pm 11$$

جملات به صورت زیر خواهند بود:

$$-22, -11, 0, 11, 22$$

$$22 - (-22) = 44 \quad \text{تفاضل بزرگترین و کوچکترین جمله}$$

حقوق ماهیانه این مهندس در سال اول ماهیانه ۱/۰۰۰.۰۰۰، در سال دوم ماهیانه ۲/۰۰۰.۰۰۰، در سال سوم ماهیانه ۴/۰۰۰.۰۰۰ و ... است؛ بنابراین تشکیل یک دنباله هندسی با قدر نسبت ۲ واحد می‌دهد. با توجه به این که هر سال ۱۲ ماه است می‌توان گفت مجموع درآمدهای او تا پایان سال nام فعالیتش از رابطه $\frac{2^n - 1}{2 - 1} \times 1/000/000 \times 12$ به دست می‌آید؛ بنابراین داریم:

$$12 \times 1/000/000 \times \frac{2^n - 1}{2 - 1} \geq 720/000/000$$

$$\Rightarrow 2^n - 1 \geq 60 \Rightarrow 2^n \geq 61 \Rightarrow n \geq 6$$

لذا درآمد او در سال ۶ام فعالیتش از ۷۲۰ میلیون تومان می‌گذرد.

هر تاس سه تا عدد فرد دارد، پس:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3 \times 3}{6 \times 6} = \frac{1}{4}$$

پیشامد متمم: هر چهار نفر در یک روز هفته متولد شده باشند:

$$P(A') = \frac{7 \times 1 \times 1 \times 1}{7 \times 7 \times 7 \times 7} = \frac{1}{343}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{343} = \frac{342}{343}$$

$$\text{LIKED} : n(S) = 5! = 120$$

از بین ۱۲۰ کلمه، فقط یک کلمه می‌خواهیم انتخاب کنیم: $n(A) = 1$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{1}{120}$$

پیشامد اینکه تعداد روها بیشتر از پشت‌ها باشد به صورت زیر است:

$$\begin{matrix} (ررپ) \\ (رپر) \\ (پرر) \\ (ررر) \end{matrix} \Rightarrow n = 4$$

مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) ; S_{10} = 60, d = 2, a_1 = ?$$

$$n = 10 \Rightarrow S_{10} = \frac{10}{2}(2a_1 + (10-1) \times 2)$$

$$\Rightarrow 60 = 5(2a_1 + 18) \Rightarrow 2a_1 + 18 = 12$$

$$\Rightarrow 2a_1 = -6 \Rightarrow a_1 = -3$$

$$3 \times 2 \times 1 = 6$$

$$51 \xrightarrow{+2} 53 \xrightarrow{+2} 55, \dots$$

دنباله فوق حسابی است و داریم:

$$n = 30, d = 2, a_1 = 51$$

$$\Rightarrow S_n = \frac{n}{2}[2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow S_{30} = \frac{30}{2}[2(51) + 29 \times 2]$$

$$= 15 \times 160 = 2400$$

گام چهارم چرخه آمار، تحلیل داده‌ها است. در این گام داده‌هایی را که جمع‌آوری کرده‌ایم به شکل‌های مختلف نمایش می‌دهیم و از نمودارها و جداول آماری استفاده می‌کنیم.

ضمناً در این گام از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی بهره می‌گیریم. توجه کنید که در گام چهارم به تفسیر و نتیجه‌گیری نمی‌پردازیم، بلکه تفسیر و نتیجه‌گیری، مربوط به گام پنجم چرخه آمار است.

علوم و فنون ادبی

دوست دارم مثل شمع باشم: تشبیه / دل شب: اضافه استعاری / جمع و تنها: تضاد / شمع و جمع: جناس ناقص اختلافی

موارد حذف همزه در ابیات:

(۱) سیلابم از ← سید لا بَمَز / بر آب ← بَراب (۲ مورد)

(۲) ستیزآوری ← سِ تِی زَا وَری / اهریمن است ← اهِ رِی مَنَسْت / آبستن است ← آ بَس تَنَسْت (۳ مورد)

(۳) پراز ← پُ رَز / اشک از ← اَش کز (۲ مورد)

(۴) روز امشب ← رُوز مَشَب / درآید ← دَرآید / در آن ← دَران / شب افروز ← شَب بَفروز / شب افروز امشب ← رُوز مَشَب (۵ مورد)

تضاد: آشکار و پنهان

استعاره: مه استعاره از معشوق

کنایه: در پرده بودن (دیده نشدن و آشکار نبودن)

واج آرایبی: تکرار واج "ر، ا، ز"

بررسی آرایه‌ها: الف: شکر استعاره از سخن، یاقوت استعاره از لب / ب: باده مجاز از جام (جام در دست) / ج: تلمیح به داستان سلیمان و هدهد و خبر آوردن از سبا / د: من مانند اقبال تو در عالم نمی‌گنجم (تشبیه)

در این گزینه "منصور" یعنی پیروز. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه "۱": اشاره به داستان جمشید "جم" و چاه بیژن

گزینه "۳": اشاره به بیرون افتادن آدم (ع) از بهشت

گزینه "۴": اشاره به داستان انال‌الحق گفتن حسین بن منصور حلاج و بر دار شدن او.

م بُ ود	نُ جا (ن) ک دا	چ زند جا	ب پی ش تُ
-UU	-U-U	--UU	U-U

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه "۱":

کرد اند	دت ن ظ ری	در تُ زی
-U-	-UU-	-UU-

گزینه "۲":

مردان	وُسَر وِر	دِلْ جانی	تُ رُس تِ م
--	-U-U	--UU	-U-U

گزینه "۴":

نی د رون	تا تُ بِ بی	دل بُ رو	برا تِ ر
-U-	-UU-	-U-	-UU-

واژه‌هایی که معنی آن‌ها غلط بیان شده است و معنای درست آن‌ها:

معمور: آبادشده، آبادان، آباد

لف: پیچیدن، درنوردیدن

چارق: نوعی کفش چرمی

ارغنون: نوعی ساز

در این بیت بنا به ضرورت وزن، "واو عطف" بلند محسوب شده است.

شم	س	تب	ری	زی	ث	دا	نی	حا	ل	ت	مس	تا	ن	خیش
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
بی	د	ل	دس	تم	خ	دا	ون	دا	ا	گر	تق	صی	ر	بود

بررسی سایر گزینه‌ها فقط مصراعی که "واو عطف" دارد بررسی شده است:
گزینه "۱":

در	یا	ی	د	لز	لط	فش	پُر	حُس	رُ	وُ	پر	شی	رین
-	-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-

گزینه "۲":

کا	س	ی	حُر	شی	دُ	مه	از	عر	ب	د	در	هم	ش	کست
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

گزینه "۳":

سا	ق	یا	این	مع	ج	با	ن	آ	ب	گل	را	مس	ت	کن
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

- (۱) تناقض یا پارادوکس یا متناقض‌نما در واقع ترکیب دو واژه متضاد است. اگر می‌گفت تاریخ روشن متناقض‌نما بود ولی در بیت تاریکی و روشنایی متضاد هستند و تناقض ندارند. (ادبیات ۲، درس ۱۷)
- (۲) ای نور چشم مستان: استعاره و کنایه / ایهام تناسب: عین در این بیت به معنای در حال انتظار است اما با نور چشم تناسب دارد تشبیه ندارد.
- (۳) دوستی و دشمنی تضاد دارند / خون دل خوردن کنایه از رنج و درد بسیار تحمل کردن / تشخیص به کار نرفته است.
- (۴) ایهام تناسب: غریب ← ۱- عجیب و بعید (معنای موردنظر) ۲- بیگانه، دور از وطن (ادبیات ۲، درس ۱۲)

- ایهام تناسب: پروانه ← ۱- رخصت، اجازه (معنای موردنظر) ۲- نوعی حشره (با شمع تناسب دارد)
تشبیه: چو شمع
اغراق: "سوزاندن جهان از درد عشق کسی" اغراق‌آمیز است.
تضاد: هجران و وصل

گزینه ۴

۱۶۱

قانون

گزینه ۱

۱۶۲

در عبارت "نبیند آن" در مصراع دوم همزه حذف نمی‌شود زیرا با توجه به وزن شعر که "مفاعیلن" است، این عبارت بدون حذف همزه با وزن مطابقت دارد.

گزینه ۳

۱۶۳

خَل	وَ	تِ	دل	نی	ست	جا	ی	صح	بَ	تِ	اض	داد
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-
د	یو	چو	بی	رون	رَ	وَد	فِ	رش	تِ	دَ	را	ید
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-

گزینه ۴

۱۶۴

بررسی موارد:

مورد "الف": شیدای خجندی شاعر قرن ۱۸، مصراع دوم را از غزل حافظ تضمین کرده است.
 مورد "ب": شیرین و شکر (در معنی متداول خود) و شیرین و شکر (نام دو معشوق) با هم مراعات نظیر دارند.
 مورد "ج": ناقه صالح تلمیح دارد به داستان بیرون آمدن ناقه (شتر) حضرت صالح از کوه.
 مورد "د": باران و قطره و سیل مراعات نظیر دارند.
 مورد "ه": در این بیت هیچ کدام از آرایه‌های خواسته شده وجود ندارد.

گزینه ۳

۱۶۵

(قطعه)

گزینه ۳

۱۶۶

"فرخی یزدی"

۱) وزنی: بلند بودن هجای پایانی (مصراع دوم: گفت) - ابدال: آمدن "فع‌لن" به جای "فع‌لن" در رکن پایانی مصراع دوم / زبانی: ندارد

۲) وزنی: بلند بودن هجای پایانی (مصراع دوم: است) - آمدن "فاعلاتن" به جای "فعلاتن" در رکن اول هر دو مصراع - ابدال: آمدن "فع‌لن" به جای "فع‌لن" در رکن پایانی هر دو مصراع / زبانی: حذف همزه: در رکن اول (حا / ف / ظر) - تغییر مصوت کوتاه به بلند: هجای هشتم مصراع اول و هجای هفتم مصراع دوم

۳) وزنی: بلند بودن هجای پایانی (مصراع دوم: رفت) / زبانی: حذف همزه: رکن اول مصراع اول (مس / تم / ک / نان) تغییر مصوت کوتاه به بلند: هجای چهارم مصراع دوم

۴) وزنی: بلند بودن هجای پایانی (مصراع اول: ریب در فریب و مصراع دوم: رفت در گرفت) / زبانی: حذف همزه: رکن اول مصراع اول (زن / ها / ر / زان) - تغییر مصوت کوتاه به بلند: هجای ششم مصراع دوم

"اینکه گاهی می‌زدم بر آب‌وآتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع"

در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود. از میان رمان‌نویسان می‌توان به این نویسندگان اشاره کرد: محمدباقر میرزا خسروی با رمان "شمس و طغرا" و میرزا حسن‌خان بدیع با دو اثر "شمس‌الدین و قمر" و "داستان باستان". فن ترجمه از عوامل مؤثر در رشد و آگاهی و تحول اندیشه ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه بود. ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپخانه در زمان فتحعلی شاه آغاز شد. از میان مهم‌ترین آثار ترجمه در این دوره می‌توان از "سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی" اثر جیمز موریه نام برد که میرزا حبیب اصفهانی آن را ترجمه کرد. دهخدا از پیشگامان نثر جدید فارسی بود. او با روزنامه صوراسرافیل همکاری داشت و مجموعه نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی او با عنوان "چرندوپرند" در آن روزنامه منتشر می‌شد.

همزه در عبارت "خبر از" در گزینه ۲ به اقتضای وزن "مفتعلن مفتعلن فاعلن" حذف نمی‌شود.

از ۵ عبارت صورت سؤال، ۳ مورد نادرست است که صحیح آن در زیر آمده است:

- گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ افرادی مانند صبا کاشانی، قآنی شیرازی و سروش اصفهانی از این گروه‌اند.
- هاتف اصفهانی از معروف‌ترین شاعران این دوره است.
- شاعرانی مانند مجمر اصفهانی، فروغی بسطامی و نشاط اصفهانی غزل‌سرایی را به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی در پیش گرفتند.

گزینه ۱

۱۷۲

فَرّخی یزدی از شاعران شاخص عصر بیداری است که تحت تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع فَرّخی را شکوفا ساخت.

گزینه ۳

۱۷۳

کسره در هجای "ق" در مصراع اول و دوم به مصوت بلند تبدیل می‌شود. در عبارت "بدان ارزد" حذف و عدم حذف همزه تغییری در وزن شعر ایجاد نمی‌کند زیرا اگر همزه حذف نشود، "ن" ساکن حذف می‌شود که تقطیع آن با حالتی که همزه حذف شود، یکی خواهد بود.

ب د ا ب ا ر ز د: ل --

ب د ا ن ر ز د: ل --

در عبارات "روی از"، "از او" و "روی آرد" در بیت سوم همزه حذف می‌شود.

گزینه ۴

۱۷۴

اکثر نویسندگان این دوره داستان را مطابق ذوق عامه مردم می‌نوشتند و سبک نویسندگی آنان مطابقت کاملی با ادبیات داستانی جدید نداشت. حقوق مدنی زنان بسیار مورد توجه بود.

گزینه ۲

۱۷۵

این گزینه از عوامل مؤثر در بیداری جامعه بود.

گزینه ۳

۱۷۶

کنایه: دست شستن کنایه از صرف نظر کردن / اسلوب معادله: ندارد
تشریح سایر گزینه‌ها:

(۱) تلمیح: به داستان منصور حلاج اشاره دارد. / جناس: دار و یار

(۲) حس آمیزی: سخن‌های لطیف / مراعات نظیر: نسیم، غنچه، نسرين - کلید و وا شدن

(۴) مجاز: شهر مجاز از مردم شهر / استعاره: نرگس استعاره از چشم یار

گزینه ۳

۱۷۷

فقط در گزینه "۳" حذف همزه صورت نگرفته است.

گزینه ۳

۱۷۸

(د) حس آمیزی: "صورت شیرین" آمیختن دو حس بینایی (صورت) و چشایی (شیرین) صورت گرفته است. (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

(ج) تلمیح: اشاره دارد به داستان حضرت آدم که دانه گندم موجب فریب و رانده شدن او از بهشت شد. (ادبیات ۲، درس ۱)

(الف) کنایه: به باد دادن خاک کسی ← کشتن و نابود کردن او (ادبیات ۲، درس ۵)

(ب) جناس تام: تاب اول: پیچ و شکن زلف، تاب دوم: تحمل، شکیبایی، قرار، آرامش (ادبیات ۳، درس ۸)

در گزینه ۴، تلمیحی وجود ندارد.
اغراق این گزینه، باریک شدن کمر عاشق از درد و رنج عشق است به طوری که انگشتر محبوب مناسب و اندازه آن شده است.
توضیح آرایه‌های سایر ابیات:
گزینه ۱: تضاد بین "نهان" و "ظاهر"
اسلوب معادله: شاعر در مصراع اول معتقد است که "داغ عشق بر سیمای عاشق آشکار است و نمی‌توان آن را مخفی کرد." مصراع دوم با بیان اینکه صبح نمی‌تواند خورشید را پنهان نگه دارد، همین مفهوم را در قالب مثال بیان می‌کند.
گزینه ۲: تشبیه ← یار به تار موسیقی
ایهام تناسب ← چنگ: ۱- دست ۲- نوعی ساز، معنای دوم مورد نظر نیست و با پرده و تار تناسب دارد.
گزینه ۳: "صنم" استعاره از یار و محبوب است. همچنین "یار" به "شمع" تشبیه شده است.

سو

عربی

ترجمه درست: حق را از اهل باطل بگیرید.

فَرَحِين: حال و منصوب به یاء

خُلِقَتْ: آفریده شد (رد گزینه "۳") / الطَّيْن: گل (رد گزینه "۲") / لَحْم: یک گوشت (رد گزینه "۳") / لا تبصر: نمی‌بینی (رد گزینه "۴")

جایزه به کسی که برای آن شایسته است، داده می‌شود.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه "۱": "أَنْ" = ابتدای جمله "مِ" می‌آید و "أَنْ" میان جمله می‌آید و به معنای که است. النَّاسِ ← النَّاسِ ← یک اسم نمی‌تواند هم "ال" و هم تنوین بگیرد. لا تشکرون اشتباه است درست آن لایشکرون "سپاسگزاری نمی‌کنند" است. گزینه "۲": "اللَّهُ" ← اللَّهُ ← اسم حرف مشبّهة بالفعل منصوب است، وَلَكِنَّهُ اشتباه است. ضمیر "ه" اضافه است. گزینه "۳": "ه" در ولکنّه اضافی است، لایشکران باتوجه به النَّاسِ اشتباه است.

اگر صَادِقَةً را حال بگیریم در آن هنگام خِدْمَةً مفعول مطلق تأکیدی می‌شود.

"كَأَنَّ" از حروف مشبّهة بالفعل است که مفید تشبیه است. کاف در "كَالْحُبِّ" در گزینه ۲ هم حرف تشبیه است اما از حروف مشبّهة بالفعل نیست.

در این گزینه "لا" نفی جنس است: هیچ چیزی زیباتر از بخشش نیست ... بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه "۲": لا یحبّ: دوست ندارد (نافیه) / گزینه "۳": لا أعلم: نمی‌دانم (نافیه) / گزینه "۴": لا تستوی: برابر نیست (نافیه)

"لا" در این گزینه حرف نفی است و معنای نهی در اینجا از ترکیب "علیه" با "لای نفی" به دست می‌آید. ترجمه عبارت چنین است: او نباید در مورد آن چیزی که به آن علم ندارد صحبت کند.

کلمه‌های قابل دَقَّتْ: "کان ... یُحْصَى" معادل ماضی استمراری ← می‌شمرد؛ الطَّالِبُ النَّاجِحُ (ترکیب وصفی) ← دانش‌آموز موفق؛ أَعْمَالُهُ الْحَسَنَةُ: کارهای خوبش؛ لِأَصْدِقَائِهِ: برای دوستانش؛ وَ هُوَ يَذْكَرُ (جمله حالیه) درحالی‌که بیان می‌کرد - مشاکل ← مشکلاتی - کان قد تَخَلَّصَ مِنْهَا: از آن‌ها رهایی یافته بود (ماضی بعید) اشتباهات سایر گزینه‌ها:

۱. الطَّالِبُ ← معرفه است؛ ولی به صورت نکره "دانش‌آموزی" ترجمه شده است. باتوجه به ماضی استمراری بودن "کان - یُحْصَى" واژه "بود" در آن اضافه ترجمه شده است.
۳. "الطَّالِبُ النَّاجِحُ" به صورت نکره ترجمه شده است که غلط است. جمله حالیه ← "و" در ترجمه رعایت نشده است.
۴. کان ... یُحْصَى (معادل ماضی استمراری) به صورت ماضی نقلی "شمرده" ترجمه شده است. "مشاکل" نکره است و ترجمه صحیح آن مشکلاتی است؛ جمله حالیه نیز در ترجمه لحاظ نگردیده است.

گزینه ۳

۱۹۱

در این گزینه "أَنْ" بر سر فعل آمده و معنای آن را مضارع التزامی می‌کند و از حروف مشبهة بالفعل نیست. در گزینه "أَنَّ" الله، در گزینه "۲"، إِنَّ رَبَّكَ و در گزینه "۴" إِنَّ الْعِزَّةَ است.

گزینه ۱

۱۹۲

- "بیکی" ← فعل مضارع به معنای "گریه می‌کند"
 - "لِأَنَّهٗ جَائِعٌ..." ← چراکه او (برای اینکه او) گشنه است. ← اگر فعل "کان" را در این عبارت داشتیم "چراکه او گشنه بود" ترجمه می‌شد.

گزینه ۴

۱۹۳

در این گزینه متضاد نیامده است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب "موتی، أحياء"، "دواء، داء" و "فضة، ذهب" متضاد هستند.

گزینه ۳

۱۹۴

"حسد نیکی‌ها را می‌خورد همان‌طور که آتش هیزم را می‌خورد" اشاره به قبیح بودن صفت حسد دارد ولی مفهوم بیت آن است که من فقط بر کسی که با معشوقش پیوند دارد حسادت می‌ورزم که تطابقی باهم ندارند. گزینه "۱"؛ مرگ همه را در می‌ریاید. - گزینه "۲"؛ عدم توانایی در راضی ساختن مردم و گزینه "۴"؛ برتری دشمن دانا بر دوستی نادان که همگی مطابقت دارند.

گزینه ۳

۱۹۵

"لا عَلِمَ" ← "لا" ← النافية للجنس / علم: إسم "لا" النافية للجنس /
 نوع "لا" در سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: "لا تَسُبُّوا" ← لای نهی / گزینه ۲: "لا تُطْعَمُوا" ← لای نهی / گزینه ۴: "لا تَجْتَمِعُ" ← لای نفی

گزینه ۴

۱۹۶

"كَانَ" بود" رد گزینه "۲". ف: پس، "تَمَّ: سپس" رد گزینه‌های "۱" و "۲". "النَّبِيِّينَ: پیامبران" معرفه است نه نکره، رد گزینه "۳".
 "مبشّرین: بشارت‌دهنده" حال است اما در سایر گزینه‌ها به شکل صفت ترجمه شده است.

گزینه ۴

۱۹۷

ترجمه صحیح "وَجَدُوا أَصْنَامَهُمْ مُكْسَرَةً ← بت‌های خویش را، شکسته یافتند."

گزینه ۱

۱۹۸

"فیما": درباره آنچه "هرچه" و "هر چیزی که در گزینه‌های ۲ و ۴ نادرست هستند.
 "لا تعلم: نمی‌دانی" (نمی‌شناسی" در گزینه‌های ۲ و ۴ نادرست است)
 "و إن": اگرچه (گزینه‌های ۳ و ۴ ترجمه صحیحی برای آن نیست)
 "أصغر منك": کوچک‌تر از تو ("منك" در گزینه ۳ ترجمه نشده است)
 "لا تُمَيِّز": جدا نمی‌کند (رد سایر گزینه‌ها)

گزینه ۲

۱۹۹

سؤال، حال را می‌خواهد. در گزینه "۲"، "خائفین" حال و منصوب به اعراب فرعی "ی" و صاحب حال هم ضمیر مستتر "نحن" است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: مخوفاً ← خبر لیس و منصوب
گزینه‌های ۳ و ۴: کلمه‌ای در این دو گزینه که نقش حال بگیرد، نیامده است.

گزینه ۱

۲۰۰

ترجمه عبارت "أشاهدُ قاسماً و هو جالسٌ بين الشجرتين" ← قاسم را می‌بینم درحالی‌که میان دو درخت نشسته است.

گزینه ۱

۲۰۱

کسی که به مردم ظلم می‌کند و یا فساد می‌کند "مفسد" نام دارد نه "مفسدة".

گزینه ۱

۲۰۲

"لا علم لنا: برای ما هیچ علمی نیست، ما هیچ دانشی نداریم ← رد گزینه "۴" / "إلا: به جز"، "ما: آنچه"، "علمتنا: به ما یاد دادی". فعل ماضی است.

گزینه ۴

۲۰۳

مفهوم عبارت و سایر گزینه‌ها به قناعت توصیه می‌کند اما مفهوم گزینه "۴" بر تواضع دلالت دارد. ترجمه گزینه "۲": به آنچه خداوند برایت قسمت کرده راضی باش تا بی‌نیازترین مردم باشی. گزینه "۳": فقر همراه کسی است که قانع نمی‌شود، پس زیاد حرص نوز.

گزینه ۲

۲۰۴

جمع دواء "أدویة" است جمع بقیه کلمات عبارت‌اند از: أبدال - أجرام - أكفاء

گزینه ۲

۲۰۵

"فإنَّ": حرف مشبّهة / "القلب": اسم "إنَّ" و منصوب / "يموتُ": خبر "إنَّ" جمله فعلیه

گزینه ۴

۲۰۶

کلمه "مسجداً" به صورت نکره آمده و در ادامه جمله به صورت "المسجد" تکرار شده است بنابراین "ال" معنای "آن، این" می‌دهد. بررسی:

گزینه ۱: لا در این جمله لای نافیة است.

گزینه ۲: در این جمله لای ناهیه آمده است.

گزینه ۳: آن حرف مشبه نیست.

گزینه ۲

۲۰۷

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: "پس با دانش پیروز شو و برای آن جانشینی نخواه."
- گزینه ۳: "بلکه آن‌ها را می‌بینی که از گلی آفریده شده‌اند."
- گزینه ۴: "آیا آن‌ها را می‌بینی که از نقره‌ای آفریده شده‌اند."

پاسخ سؤال ۲۰۸

گزینه ۳

۲۰۸

الطین

گزینه ۲

۲۰۹

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه ۱: "مشتاقَتین" حال برای مرجع "الأختان" است.
- گزینه ۲: حال وجود ندارد و "قادرًا" اسم لیس است (که سال بعد آن را می‌خوانید) و معنای حال ندارد.
- گزینه ۳: و هم یتکلمون حال از نوع جمله اسمیه است.
- گزینه ۴: مقتدرًا حال برای مرجع الفلاح است.

گزینه ۳

۲۱۰

- لا تَطْعَمُوا ← فعل نهی در صیغه جمع مذکر مخاطب (للمخاطبین) به معنای "نخورانید" / رد گزینه‌های ۱ و ۲
- لا تَأْكُلُونَ ← فعل مضارع منفی به "لا" به معنای "نمی‌خورید" / رد سایر گزینه‌ها

